JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. Zaturdag 22 September. N°. 76.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » *Java* .... » 15.—
» » » *Buitenbezittingen* .... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... ƒ —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eenmalige of meerdere herhaling — —.30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst de pakhuismeester bij het algemeene koffijpakhuis te Padang pandjang *C. H. Krijgsman*.

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen klerk op het bureau van den assistent resident van Modjokerto, residentie Soerabaija, *W. A. Meelhuijsen*.

Verleend:

Een twee jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten stads geneesheer te Samarang *F. W. B. de Wilde*.

Benoemd:

Tot eersten stads geneesheer te Samarang, *W. F. Steenstra Toussaint*, thans op wachtgeld.

Bij de subcommissie van weldadigheid te Banjoewangie.

Ontslagen:

Wegens vertrek, eervol het lid *L. Frets*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, *J. N. Ponder*, opziener der eerste klasse bij de nopalcultuur en cochenilleteelt te Banjoewangie.

Militair Departement.

Overgeplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der derde klasse *J. P. Hönig*, thans te Koepang, op Timor.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Timor, de officier van gezondheid der 3de klasse *W. C. de Nies*, thans te Weltevreden.

Advertentien.

De resident van Banca geeft kennis, dat twee dagen na aankomst te Muntok van de op den 11den October 1855 van Batavia vertrekkende mailboot, door hem zal worden opgeveild de verpachting der lands middelen in de residentie Banca, over het jaar 1856.

Vendutien.

Op Maandag 24 September ten huize van den heer *N. Lange*, op Rijswijk, door gebr. *Roselje & Co.*

Op Dingsdag 25 September voor een der toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim*, op Djilaking in het chinesche kamp.

Op Woensdag 26 September voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*,

Op Donderdag 27 September à 6 en 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

Op Vrijdag 28 September voor het commissiehuis van *van Slooten Morgan & Co.*,

Op Zaturdag 29 September voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Samarang: *Jacobus Florentius Cloete*, *Jean Ignace Prudhomme*, *Joseph Janseune*, *Nicolaas Eugène Robert* en *Deij*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 13 tot en met den 29 September 1855.

MARINE HOTEL. *H. C. Haacke*, van Singapore. — *J. Heijning*, van Salatiga. — *A. J. Costijn*, van Onrust. — *F. J. Luteijn*, van idem.

JAVA HOTEL. *K. D. Breuning*, van Samarang. *W. A. Schefers*, van ...., *F. Perk*, van Rotterdam. — *J. Sieverett*, van idem. — *W. N. Crap Hellingman*, van Lui-Lekkerland. — *F. Mammes*, van Samarang. — *C. J. Visser*, van Soerabaija. — *B. H. James*, van Melbourn. — *M. M. Dongalb*, van idem. — *R. Clarkson*, van idem. — *Ch. F. Hardie*, van idem. — *E. Geijer*, van Soerabaya.

HOTEL WILLEM II. *Thing Djiseng*, van Tjitrap. — *Lie Tjeng Tiam*, van idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *Samuel Sivett*, van Samarang. — *J. Noordergraaff*, van Rotterdam. *J. E. de Man*, van Onrust. — *J. Vos*, van Rotterdam. — *P. V. Bodegom*, van idem. — *A. W. F. van Teutem*, van idem. — Mejufv. *Janssen*, van idem.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *A. Gachet*, van Bordeaux.

Advertentiën.

Gehuwd:

M. A. ODENTHAL
en
T. E. L. VAN BLOEMEN WAANDERS.

Eenige en algemeene kennisgave.

SAMARANG, 6 *September* 1855. (1794)

Getrouwd:

Dr. C. SWAVING
en
B. G. COX.

BATAVIA, 20 *September* 1855. (1814)

Bevallen van een ZOON, *L. H. P. Boon, de Sturler*.

BATAVIA, 15 *September* 1855. (1803)

Bevallen van eenen ZOON, *H. E. Pietermaat, Horst*.

BATAVIA, 17 *September* 1855. (1792)

Heden overleed in den ouderdom van 21 jaren onze geliefde Zuster *Angelique Justine*.

(1799) J. B. M. BOSHOUWER.
J. A. BOSHOUWER.

BATAVIA, 6 *September* 1855.

Op heden overleed mijn innig geliefde Echtgenoot *Rebecca Hendrika Petronella Kleijn van Willigen*.

(1823) A. L. H. A NAGEL.

MONONDJAYA, 15 *September* 1855.

Eenige Kennisgave.

VENDUTIE

op Maandag den 24 September 1855,

ten huize van den heer **N. Lange**, op Rijswijk, uit hoofde van vertrek, door *Gebr. Roselje & Co.*,

van divers meubilair, spiegels, schilderijën, lampen, serviezen, fraai kristal- en glaswerk, divers zilverwerk, waaronder een theeservies met blad, eene ijzeren brandwaarborgkast, martevanen, fraaije vogels, bloemen in potten, enz. Voorts goed gedresseerde hardloopende wagenpaarden, rijtuigen, wagentuigen, enz. enz.

(1805)

Op de Vendutie van Maandag den 24 September aanstaande zal mede worden verkocht:

Een Sydney Paard.

(1837)

VENDUTIE

op Dingsdag den 25 September,

voor een der Toko's van wijlen den chinees *Lim Tjim* op Djelakeng in het Chinesche kamp alhier, van diverse tot deszelfs nalatenschap behoorende Negotiegoederen, waaronder eene aanzienlijke partij Gom Benzoin.

(1801)

VENDUTIE

op Woensdag den 26 September 1855,

voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*,

van 100 vatjes puike boter, 6 kisten gekeperd linnen band, 1 kist zwarte damast, 30 manden mineraal water, 9 kisten bierglazen, 2 kisten kantoorbehoeften en stalen pennen, 1 buks van Hemmann te Bazel met toebehooren, 100 margo houten balken,

en voor rekening van belanghebbende

215 kisten haantjes bier.

allen min en meerder door zeewater beschadigd. (1831)

VENDUTIE

***Op Donderdag 27 September* 1855,**

à 4 pCt. Vendu Salaris,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden en diverse andere negotiegoederen. (1841)

VENDUTIE te MEESTER CORNELIS

voor het commissiehuis van wijlen *H. L. E. Chun*,

op Zaturdag 29 September,

van divers meubilair, wagens, reiswagens, bendies, wijn, bier, zeer goede rijnwijn en champagne, likeuren, portwijn, siropede, diverse soorten lijnwaden, enz., enz. (1842)

Vendutie

op Maandag den 1 October 1855,

ten huize van den Heer *D. Schuurman*, op Parapattan, door *Gebr. Roselje & Co.*, van:

een zeer fraaijen en netten inboedel, bestaande uit solide en keurig bewerkte massief mahonyhouten meubelen, als: een ameublement, bekleed met rood velours d'Utrecht, diverse canapé's, fauteuils, stoelen, consoles met marmeren bladen, linnen- en garderobe kasten, étagères, bonheur du jour, toilet duchesse, ronde, ovale en speeltafels, buffet, pendules, spiegels, schilderijen, waaronder eenige in olieverw, van beroemde meesters, een voor dit climaat vervaardigde uitmuntend toongevende piano, een prachtig gedecoreerd porcelein tafelservies, divers zilver-, pleet-, cristal- en glaswerk, koperen vertinde keukengereedschappen en gebakvormen.

Voorts goed gedresseerde en hardloopende wagenpaarden (waaronder Batta's), diverse rijtuigen, twee nette en solide kinderwagens, martevanen, een drijvend bad, met ankers en kettingen, eene fraaije collectie bloemen in potten, enz., enz.

Op Zondag den 30 September zullen de goederen voor een ieder te bezigtigen zijn. (1806)

HOE DE SCHAT GEDIJDE. (*vervolg.*)

Toen alles geregeld was en het tweetal zich armer bevond dan de geringste dagplooner in 't dorp, — hunne goudstukken er buiten gerekend, — zei *Veit* tot *Tobias*: »Wat denkt gij nu aan te vangen?» — »Ik zal werken.» — Waarzoo?» — »Op ons eigendom.» — »Op den akker, die net groot genoeg is om twee konijnen te onderhouden?» — »'t Is toch onze eigen grond; er zal wel iets op te telen zijn. — »En waar zult gij wonen?» — »In dat huisje; waar anders?» — »In dat hondenhok, waar niet ééne ruit heel is en niet één steen vast op den anderen zit?» — »'t Is toch ons eigen dak; als het doorregent zal ik het wel stoppen. Aan den eenen muur groeit die mooije muscadelwingerd, dien vader nog met eigen hand gezet heeft, en aan den anderen kant hangen de bijenkorven, die moeder zaliger heeft aangebragt. Daarmeê valt toch wel iets uit te voeren.» — »Die wingerd, die bij menschengeheugenis geene rijpe druif gedragen heeft,» merkte *Veit* spottend aan, »en die korven waarin geene bij gehuisd heeft, sedert zij ingezegend zijn! Gij zijt mal, *Tobias!* Zoo gij in 't dorp blijft moet gij verhongeren of knecht worden. Hoe zou u dat smaken, die de zoon zijt van een welgestelden boer?» — »Liever dan te verhongeren of leêg te loopen zal ik mijn brood als daglooner verdienen,» hernam *Tobias*, »maar het dorp verlaat ik niet.» — »Zoo gij uw verstand gebruikt, kunt gij nu fortuin maken, *Tobias*,» viel *Veit* met vuur in. »Zoo even is de graaf, wien dat groote kasteel te Rienau behoort, hier doorgekomen. Aan het posthuis heeft hij versche paarden genomen en lange *Pieter*, die hij twee jaar geleden meênam naar de stad, sprong als jager van den bok. Wat was die *Pieter* prachtig gekleed! Die wilde gast is een heele heer geworden en heeft fortuin gemaakt. Hij behoeft niet meer te dienen. Begrijp eens: hij heeft duizend daalders in de loterij gewonnen en wil nu een erfje koopen.»

»Zoo?» zei *Tobias* onverschillig. Maar *Veit* zette door en vervolgde met vonkelende oogen: »Hij heeft een lot voor de volgende trekking en wil mij de helft afstaan, indien ik de andere klassen meê betaal. Wat dunkt u, zullen wij 't zamen nemen?» — »Waarmeê?» »vroeg zijn broeder. — »Waarmeê? Wel, met de Kremnitzer ducaten van den oude! 't Is te weinig om te leven en te veel om te sterven.» — »Gebruik het alleen uit noodzaak; bespaar het zooals ik het bespaard heb, het is mijn laatste, »heeft vader gezegd! God vergeev' 't u, zoo ge in ernst dat plan hadt!» — »Gij wilt er dus niet aan meêdoen?» — »Neen!» — »Nu, dan doe ik het alleen, ezel!» snaauwde *Veit* hem toe. — »Och toe, doe het niet!» smeekte *Tobias*. „Vaders woord was: „Werken is de rijkdom van den boer!» Bezondig u niet aan den overledene!» — »'t Zal hem daarbeneden niet helpen,» bromde de oudere broeder, »zoo ik de Kremnitzers in mijn zak rondsleep zooals hij deed. Ik zal het eens zonder werken beproeven. Behoud gij uw schat en het hondenhok er bij; ik doe u mijn aandeel present.» Hij zette zijn hoed op, begon een liedje te fluiten om *Tobias* naroepen niet te hooren en slenterde naar het posthuis, waar juist de paarden van den graaf voorgespannen werden.

Tobias schudde weemoedig zijn hoofd en ging naar zijn hondenhok, dat inderdaad wel niet veel beter, maar toch te gebruiken was; want het bevatte eene kamer, eene keuken en bovendien een veestalletje, waar echter voor 't oogenblik slechts muizen, ratten en spinnen huisden. Het leverde in allen gevalle eene beschutting op en de krachtige jongman wanhoopte er niet aan, dat hij den togt wel zou weten af te weren en de reten in het dak en de gaten in de ruiten te stoppen.

Er verliepen nogmaals een paar weken. *Tobias* hamerde er lustig op toe, spitte zijn akkertje, plantte en zaaide, ging uit werken bij de buren en verspilde geen uur, dat hij tot een nuttig einde gebruiken kon. *Veit* vertoonde zich weinig, drentelde rond met den jager van den graaf, die, nadat zijn heer zijn landgoed betrokken had, steeds uitzag naar een erfje; en zoo bleef alles een poosje stil.

Op een avond toen *Tobias* uit het veld van den kas-

VENDUTIE

op Donderdag den 4 *October* e. k.

voor het commissiehuis *van Louran & van Walchren*

van diverse lijnwaden, molton dekens, drills, eene factuur ijzerwerken, waaronder aambeelden, bankschroeven, kleefschroeven, hamers, nijptangen, deursloten, vijlen, kamer en kastdeursloten, grendels, schuivers, hout en moerschroeven, enz., verder nog propatria papier, provisien, dranken, enz. (1838)

ONTVANGEN:

met de laatstelijk aangekomen schepen

Ossenribben, ossenhaasjes, ossenmuisjes in blik, rolpens, rookworst, saucijs en karbonaden in stopflesschen, gezouten en gerookt spek, saucijs en rolpens in vaatjes, Goudsche en Leidsche kazen, verder nog eene factuur zeer fraaije bronswerken, waaronder groepen met paarden, pressepapiers, inktkokers, enz., enz., eene factuur spiegels in diverse dimensiën, divers glas- en kristalwerk, ordinaire en fijne speelkaarten, alsmede eene factuur diverse rhijnwijnen

(1839) LOURAN & VAN WALCHREN.

Bij de ondergeteekenden ontvangen en verkrijgbaar:

Superieur Rookvleesch in Blikken.

(1840) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VERKRIJGBAAR:

uitmuntende Passaroeansche Aardappelen,

bij kleine of groote partijen.

F. SCHMID,
(1822) houder van het Hotel de Commerce, te Soerabaya.

Passaroeansche Aardappelen

te verkrijgen bij

(1843) LOURAN & VAN WALCHREN.

IJzeren BRANDWAARBORGKASTEN

van verschillende dimensien, bij

(1807) GEBR. ROSELIE & Co.

Een echte New-Foundlandsche Hond.

Te bevragen bij

(1808) KESSLER & Co.

La soussignée à l'honneur de prévenir les Dames, qu'elle se charge de la **Confection des Robes en tous genres, Mantelets, Coiffures, Corsets, Lingeries et tout ce qui concerne les modes.**

(1790) F. BOURRET, à Noordwyk.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8.— contant per mandjes van 1/4 picol, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(1756) VAUPEL & Co.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een zeer aanbevelenswaardig middel ter genezing van zeere of open beenen, alsmede bij een algemeen verval van krachten. Mejufvrouw Gibbon te New-castle-on-Tyne, in de Bayley-straat No. 31 aldaar, was sedert geruimen tijd lijdende geweest aan zweren aan de beenen, welke van eene zoo kwaadaardige natuur waren, dat het haar onmogelijk was om te gaan, zoodat hare gezondheid daardoor ondermijnd werd. Zij beproefde eene groote menigte geneesmiddelen, doch alles te vergeefs. Op aanraden van anderen welke reeds door de zalf en pillen van Holloway waren genesen, begon zij die te gebruiken, ten gevolge waarvan hare beenen spoedig herstelden en zij hare vroegere kracht en gezondheid herkreeg.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à............ *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à............... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

Per Landmail ontvangen:

Militaire Willems Orde's 3de en 4de klasse.
Nederlandsche Leeuw Orde's, bij

(1835) S. D. BRANDON, in de Stad en op Passer Senin.

LANDMAIL KOFFERS

voor Heeren en Dames, met Compartiments,

bij

(1836) S. D. BRANDON, in de Stad en op Passer Senin.

TE KOOP Een kapitaal Woonhuis, staande op Molenvliet. Adres

(1844) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

Te Koop, wegens Vertrek:

Wagenpaarden.
1 goed gedresseerd Battak Rijpaard.
1 Palankijn.
1 Calcutta Bendy met Tuig.

Engelsche Jagtgeweeren met toebehooren, in kisten compleet, te bevragen bij

(1821) H. M. VAN DORP.

TE KOOP Te Meester Cornelis, op aannemelijke voorwaarden, een goed en gemakkelijk aan den grooten Postweg gelegen Huis, met 4 kamers, binnen pendoppo, steenen bijgebouwen, logeerkamer, stalling voor 6 paarden, enz

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(1788) H. M. VAN DORP.

TE HUUR Een Huis op Cramat voor Honderd Recepissen 's maands.

(1804)

TE HUUR Twee Huizen, op den weg naar Bazaar Baroe. Adres

(1798) C. NOORDHOORN, qq.

Gestoffeerde Kamers

met of zonder Kost.

(1464) E. S. DORT.
TAGAL.

Metalen Leijen,

te bekomen bij

(1809) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

De Toko

van de ondergeteekenden is **VERPLAATST** in het lokaal naast het tot heden door hen geoccupeerde.

(1829) VAN RIET & TER GOUW.

BATAVIA, 19 *September* 1855.

LOTERIJ

van Dames Handwerken en Voorwerpen van Smaak,

ten behoeve van den Opbouw der Protestantsche Kerk te Passoeroewan.

Een zamenloop van omstandigheden, heeft den voortgang dezer loterij vertraagd. Zij mag echter thans worden aangekondigd, als eerlang te zullen plaats hebben. De katalogus, waarin tevens de voorwaarden nader omschreven zijn, wordt op dit oogenblik afgedrukt en zal met de inteekeningslijsten over weinige dagen verzonden worden. Eene bereidvaardige medewerking tot bereiking van het voorgestelde doel, werd aanvankelijk ondervonden. Tot een getal van vier honderd voorwerpen is bij de commissie ingekomen uit verschillende residentiën van Java, buiten Pasoeroewan. Wij mogen noemen Batavia, Soerabaya, Soerakarta, Probolingo en Bezoekie. Wat Batavia betreft, moet inzonderheid worden gewag gemaakt van den welwillenden ijver der leerlingen van de school van mevrouw *A. Klussman* en van de school van mevrouw de wed. *A. L. Nortier*, die gaarne de kunstnaald hebben geleend tot bevordering eener goede en heilige zaak, terwijl de katechisanten van Ds. *H. H. Schiff* te Soerabaya niet minder in dezen openbaren lof mogen deelen. Maar vermelding verdient in hooge mate Soeracarta, vanwaar door de hulpvaardige tusschenkomst van mevrouw *Buschkens* belangrijke bijdragen werden ontvangen, waaronder vooral merkwaardig is een aantal gebatikte stoffen, die door de Raden *Aijoe Sekar Kedaton*, dochter van Z. H den Soesoehoenan, door de Raden *Aijoe*, echtgenoot van den Pangeran *Adie Pattie Ario Praboe Prang Wedono* en door de dochter van den Pangeran *Ario Wedono*, tot hetzelfde oogmerk werden afgezonderd. Het moet voorzeker ennen bijzonderen indruk maken, waar ook de aanzienlijke Mahomedaansche vrouw, met eigen hand, een christelijk doel helpt bevorderen en het hare tracht toe te brengen tot den opbouw van een bedehuis der christenen. De geheele verzameling van voorwerpen overziende, mag de blik er welgevallig op rusten en hare schoonheid en keurigheid worden geprezen en geroemd. Hebben misschien ook enkele bijdragen mindere waarde, men wenscht alleen te letten op het edele doel der gevers of geefsters. En daarom wordt aan allen de welmeenendste dank aangeboden voor hunne medewerking in het belang der voltooijing van Pasoeroewans kerkgebouw, met de bede, dat de Heer hun het offer der weldadigheid vergelde voor de dienst Zijns Naams gebragt. De commissie tot daarstelling der loterij, vindt in de ondervondene blijken van belangstelling dan nu ook aanmoediging, om hare zaak verder aan te bevelen en tot milde deelname een iegelijk uit te noodigen, wien de zaak der godsdienst ter harte gaat, ten einde het doel volkomen worde bereikt en het Godshuis der gemeente van Pasoeroewan, ofschoon voltooid, door vereenigden liefdezin van iederen schuldenlast sta ontheven.

Inschrijvingen kunnen geschieden ter drukkerij van den *Java-Bode*. (1817)

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Trekking der 3de Klasse.

Uitgeloot met een prijs van *f* 12, de nommers 24373, 17302, 17816, 23990, 16201, 25958, 23873, 2680, 15122, 14749, alsmede No. 17882 met de prijs van *f* 100.

(1834) SCHWARZSCHILD SONS.

LONDON, *Julij* 1855.

128ste Frankforter Loterij.

Eerste klasse uitgekomen met kleine prijzen de nommers 17384, 17968, 14581, 24850, 21826.

Tweede klasse de nommers 17332, 556, 22579, 3656, 12456, 4669, 23988, 28932, 14475, 6690, 23861.

(1659) A. SCHWARZSCHILD & Co.

LONDON. 1855.

---

telein kwam, bij wien hij als daglooner werkte, vloog *Veit* met een gloeijend gezigt uit de herberg op hem los. Zijne oogen vonkelden en met zijne handen roerde hij driftig in zijne zakken. »Ziet ge wel, *Tobias*,» riep hij uit, »dat ik het bij het regte eind gehad heb en gij mal zijt geweest? Kijk eens!» en bij die woorden haalde hij eene handvol goudstukken uit zijn zak. »Gewonnen, alles gewonnen! »jubbelde hij: »tweehonderd daalders voor mijn aandeel. Vivat vaders oude Kremnitzers!»

Tobias stond versteend. »Uit de loterij? »stamelde hij. — »Uit de loterij! »zei de andere. Gij hebt niet mee willen doen; nu wed ik, dat gij gaarne uw part gestaan hadt!» — »Neen, dat weet God!» antwoordde *Tobias*. — »Malloot! »hernam *Veit* lagchende. »Maar gij weet, ik ben een goede karel. Ge zult toch uw aandeel hebben!» en hij reikte zijn broeder een handvol goud toe. Doch *Tobias* trad achteruit met de woorden: »Ik neem geen penning van het geld, dat gij door ongehoorzaamheid aan den wil van vader gewonnen hebt. Koop een stuk gronds: en werk, dan kan het nog tot uw geluk afloopen.» — »Ik weet zelf wel wat mij te doen staat» antwoordde *Veit* barsch en keerde naar de herberg terug.

Den volgenden dag was hij zonder vaarwel te zeggen verdwenen. Naar men wilde had hij aan *Regine*, de dochter van den kastelein, gezegd, dat hij naar de stad ging om nog meer geld te halen dat hij dan terug zou komen om het mooiste meisje van het dorp te vragen. Daarop had *Regine* zich omgekeerd en was bloedrood geworden, — zeiden de boeren.

Heerlijk was de zomer, men wist zich bijna geen vruchtbaarder jaar te herinneren. De wijngaard aan *Tobias'* hut had uitgebloeid en stond voortreffelijk; de kleine akker, niet te vergeefs zoo vlijtig verzorgd, beloofde honderdvoudig loon. Het dak was gestopt, het venster vastgezet; eene heg groeide rondom het huisje en zelfs bloeiden een paar bloemen in het perkje voor de staldeur. Doch daar buiten zag het er minder gunstig uit. De druiven konden rijp worden, maar zij waren het nog niet; de aardappelen zaten nog halfrijp onder den grond, en in weerwil van alle vlijt en overleg begon *Tobias* in te zien, dat hij het zóó niet langer zou kunnen harden; hij had volstrekt een stuk vee noodig. Maar hoe er aan te komen?

Op zekeren dag had hij als daglooner gewerkt op een stuk lands in het bosch, dat aan het jagtveld van den graaf grensde. De middagzon schoot hare stralen nagenoeg loodregt neder op deze opene plek, waar vroeger boomen gestaan hadden, die geveld waren om er houtskolen van te maken. *Tobias* gevoelde zich zoo loom en mat, dat hij in het schoftuur dieper het houtgewas inging, zich in de schaduw van een eik nederstrekte en weldra in diepe gedachten verzonk, die met slapen eindigden. Nadat hij nog maar kort geluimerd had, ontwaakte hij van een wonderbaar snuiven en kugchen, gepaard met een vrij gevoeligen stoot in zijne zijde. Verschrikt opspringende voelde hij zich door een sterken luchtstroom in zijn gezigt getroffen en twee groote blinkende oogen staarden in de zijne. De ontzetting deed hem helder wakker worden, en zie! in het onbekende monster herkende hij de prachtige witte koe van den kolenbrander, een uiterst mak dier, dat sinds lang het voorwerp zijner heimelijke wenschen was. Doch thans scheen het beest zijne goedaardige natuur te verloochenen, want het slingerde heftig met zijn staart, stak zijn rozenrooden snuit den verwonderden *Tobias* herhaaldelijk in het gezigt en scheen hem eigenlijk van zijne plaats weg te willen dringen. Plotseling steigerde de koe, hief een luid geloei aan en rende als een bezetene weg. 't Was voor *Tobias* niet raadselachtig, dat het instinct der koe haar van eenig naderend gevaar verwittigde. Een allengs luider wordend snuiven en grommen deed spoedig bemerken, dat het ook voor hem niet meer veilig was. Daar hij den aard van het gedruisch herkende, klom hij bliksemsnel in den eik onder wiens lommer hij geslapen had; en het was hoog tijd, want schier oogenblikkelijk brak een aangeschoten wild zwijn door de struiken en rende naar de eigen plek waar *Tobias* had gelegen, draaide herhaaldelijk rondom den boom, sloeg zijne vreeselijke slagtanden woedend in de aarde en stortte toen met bloed en schuim bedekt stervende neder. Als een eek-

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 24 Septembre 1855.

3me représentation du 6me mois de l'Abonnement.

Les Monténégrins,

Opéra Comique en 3 Actes.

Le spectacle commencera à SEPT HEURES PRÉCISES.

(1830)

128ste
FRANKFORTER LOTERIJ.

Halve en Kwart Loten in deze Loterij à *f* 60 en *f* 30 te bekomen bij

(1829) H. M. VAN DORP, te Batavia.

N.B. Heele Loten zijn niet te bekomen.

LEES HIER!

De ondergeteekende, eene Zadelmakerswinkel opgerigt hebbende, repareert paardentuigen per stuk en per maandelijks abonnement, repareert ook wagens en bendies, bekleedt banken en stoelen, neemt commissien aan en houdt vendutien.

(1818) P. W. SELS.

BUITENZORG, *den* 20 *September* 1855.

Een jong mensch, eenige uren des avonds beschikbaar hebbende, biedt zich aan tot het verrigten van **Schrijfwerk**, hetzij bij zich aan huis, dan wel bij iemand die eenige administratie heeft te houden.

Adres letter X.

(1819) LANGE & Co.

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Prueven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, September 1855.

MUSICAL NOTICE.

Arrival at Batavia of the
NEW-YORK SERENADERS.

This talented Company of Ethopian Delineators was organized in California in A. D. 1849, since which time they have succesfully canvassed the Islands of the Pacific, the Australian Colonies, Van Diemens Land, Mauritius, and all the principal cities of English India, including Calcutta, Bombay, Madras, Point de Galle, Colombo, Kandy, and Poonah. In all of these places their performances have been the theme of universal admiration, and although new, have now become immensly popular.

The stay of this Company in Batavia will positively not exceed 3 or 4 entertainments: the first of which will be given as soon as the necessary arrangements can be made, due notice of which will be given.

(1816) J. E. KITTS, *Manager.*

Berigt aan het Muziekale Publiek van Batavia.

Aankomst te Batavia van een NEW-YORKER
MUZIEK-GEZELSCHAP.

Dit talentvolle Gezelschap van de »Ethopian Delineators" werd opgerigt in Californie in A°. 1849, gedurende welken tijd hetzelve met den besten uitslag bezocht de eilanden in de Stille Zuidzee, de Kolonien van Australie, Van Diemens Land, Mauritius en alle de voornaamste plaatsen van Engelsch Indie, in Calcutta, Bombay, Madras, Point de Galle, Colombo, Kandy en Poonah. Op al deze plaatsen verwekte gemeld Gezelschap de grootste bewondering. Gedurende het verblijf te Batavia zal hetzelve bepaald niet meer als 3 of 4 Representatien geven, waarvan de eerste zal plaats hebben, wanneer de noodige schikkingen zullen zijn gemaakt en waarvan onmiddelijk het geëerde publiek zal worden onderrigt.

(1815) J. E. KITTS, *Directeur.*

Houders van de Cognossementen over onderstaande Goederen, aangebragt per Fransch schip *Michel Montaigne*, kapitein *J. Gachet* van Bordeaux, als:

G W D	100	kisten van 48 flesschen wijn,
w V P	100	» » 50 » »
	25	» » 12 » »
	5	» Kirschwater.
	5	» Absynthe.
	24	» van 50 flesschen wijn.
D & C	2	vaten roode wijn.
V P	6	kisten van 48 flesschen »
	15	» » 48/2 » »
	1	» » 24 » »
	9	» » 24/2 » witte wijn.
	35	» » 24/2 » roode »
	1	» » 12 » » »
	2	» » 12 » likeuren.
	3	» » 12 » cognac.
	8	» » 12 » olijfolie.
	2	» conserves.
	1	vat macaronie en vermicelli.
	4	kisten gedroogde vruchten en 5 demis. amandelen.
	11	» vruchten op water en stroop.
	1	» orgeade stroop.
	24	» olijven.
	1	vat, inhoudende twee geweren.
	1	kist modes.
S & C	33	kisten roode wijn.
V P	200	» cognac.
	40	» olie.
	8	» conserves.
	2	vaten macaroni
	25	demis. amandelen.
	14	kisten gedroogde vruchten.
	45	» vruchten op water.
	36	» stroopen en gelijen.
	4	» chocolat.
	31	» vruchten en olijven in 't zuur.
S & C	100	» van 48 flesschen roode wijn.
J V P	100	» » 48/2 » » »

worden verzocht zich ten spoedigste aan te melden bij de Agenten

(1813) BüSING, SCHRöDER & Co.

GEDICHTEN

van

Mr. L. J. A. TOLLENS,

uitgegeven ten behoeve dergenen, die bij den jongsten Watersnood in Nederland in armoede gedompeld zijn.

De in het licht verschijning van dezen bundel op handen zijnde, zoo worden Heeren Autoriteiten en Boekhandelaren beleefd uitgenoodigd, alsnog ten spoedigste, de onder hen berustende Inteekeningslijsten te willen terugzenden, opdat er in de verzending geene vertraging plaats vinde.

De inteekening blijft nog steeds ad *f* 5, bij alle Boekhandelaren op Java, opengesteld.

(1812) Mr. L. J. A. TOLLENS.

BATAVIA, 22 *September* 1855.

Boekhandel van Lange & Co.

Bijvoegsel tot het Staatsblad van Nederlandsch-Indië.

VERZAMELING

van

WETTEN,
BESLUITEN, BEPALINGEN, KENNISGAVEN, ENZ.,

welke niet in het Staatsblad van Nederl. Indië zijn opgenomen,

over de Jaren 1808—1856.

Bijeenverzameld door

Mr. L. J. A. TOLLENS,

Adviserend Advocaat en Candidaat Notaris te Batavia.

In de Bataviasche- en Javasche Couranten, in de Almanakken en Naamregisters voor Nederlandsch-Indie, in de Bijlagen, hehoorende tot het in den jare 1814, door wijlen den Gouverneur-Generaal *H. W. Daendels*, onder den titel van Staat der Nederlandsche Oost-Indische bezittingen, uitgegeven werk, alsook in afzonderlijke niet voor het publiek verkrijgbaar gestelde werken, worden een aantal Wetten, Besluiten, Bepalingen en officiele Kennisgaven gevonden, welke nimmer in het Staatsblad van Nederlandsch Indie zijn opgenomen en wier nasporing dus voor de meesten met de grootste moeite gepaard gaat, zoo al niet ten eenenmale onmogelijk is.

Eene verzameling van al deze stukken, voor zoo verre dezelven alsnog van algemeen belang zijn, mag dus voor ieder ingezetene van Nederlandsch Indie van het hoogste gewigt geacht worden en is dan ook van regeringswege de nuttigheid eener uitgave als de hierbedoelde ten zeerste erkend.

Ten einde dit werk nog vollediger en bruikbaarder te maken, stelt de verzamelaar zich voor, daarin ook op te nemen Aankondigingen en mededeelingen der verschillende Departementen en plaatselijke Autoriteiten, benevens de aan Corporatien of Particulieren toegestane concessien en octrooijen, tot de verzameling van alle welken, behalve eigene nasporing, ook van verschillende kanten vele bijdragen toevloeiden, waarvoor hierbij openlijk dank wordt toegebragt; met een algemeen beredeneerd register zal het werk worden besloten.

Tot de welslaging van deze inderdaad colossale en zoo hoogst nuttige onderneming is echter onverdeelde bijval en eene ruime inteekening, ter dekking der zeer zware aan deze onderneming verbonden kosten, noodig en onmisbaar.

Het werk zal, in afleveringen van een onbepaald aantal vellen, [illegible] in groot 8°, met eene duidelijke letter en op fraai papier, worden gedrukt; het geheel zal in twee lijvige boekdeelen compleet zijn.

De inteekening blijft bij alle boekhandelaren op Java en bij de ondergeteekenden tot den 31 December 1855 opengesteld, zullende het werk compleet den inteekenaren kosten:

Voor Batavia.......................... *f* 20.
» Java en Buitenbezittingen.... - 25,

welke som, na ontvangst van de eerste aflevering, moet worden overgemaakt.

Een naamlijst van Heeren inteekenaren, benevens titel en omslag zullen *gratis* worden afgeleverd, terwijl op 1° Januarij 1856 de prijs onherroepelijk voor niet inteekenaren, voor zooverre alsdan de voorraad strekken mogt, met *f* 5 wordt verhoogd.

(1811) LANGE & Co.

BATAVIA, *September* 1855.

De laatste en compleete uitgave van

Hildebrands Camera Obscura,

in fraaijen band,

op nieuw ontvangen bij

(1828) LANGE & Co.

Zeer fraaije soorten Stalen Pennen.

(1827) LANGE & Co.

hoorntje liet de jonge boer zich uit den boom af, om den vijand met zijne bijl af te maken. Dit was spoedig verrigt en toen eerst, toen zijne bedaarheid teruggekeerd was kwam het hem voor den geest, dat de koe zijn leven gered had. Hoe zou hij anders aan een wissen dood ontkomen zijn? »Eerst het zwijn, daarna de koe,» dacht hij, sleepte het zware lijk met een krachtigen ruk tusschen de struiken en spoedde zich naar den jagtopziener van den graaf om van zijne vangst kennis te geven; want dat het zwijn uit het park gebroken moest zijn, wiste hij wel, naardien het bosch slechts ros wild bevatte.

Na de aangifte gedaan te hebben, ging hij naar het boschveld terug en sprak den kolenbrander aan met de woorden: »Meester, gij moet mij uwe witte koe verkoopen.» — »Mijne witte koe? Zijt gij mal? Wie verkoopt eene dragtige koe, en dat nog wel aan iemand die geen geld heeft?» — »Heb ik u nog niet dezen morgen hooren klagen, dat gij contanten noodig had?» voerde *Tobias* hem tegen. »Hier hebt ge mijn gansche vermogen,» voegde hij er bij en haalde het beursje van zijn vader te voorschijn, dat hij steeds bij zich droeg. »Ik bezit geen penning meer, maar de koe moet ik hebben.» De kolenbrander geloofde zijne oogen niet, het goud vonkelde hem tegen en zijne vingers begonnen zich reeds te krommen. Hij telde, meesmuilde, telde weder en zei eindelijk: »Gij zult de witte Lise hebben, als gij mij bovendien belooft een jaar lang elken Vrijdag om niet bij mij te werken.» — »Top zei *Tobias* met een handslag: »Een man een man, een woord! Ik neem het aan!»

Zoo kwam *Tobias* aan de witte koe, die onder zijne goede verpleging weldra het fraaiste dier van het dorp werd en hem als een hond overal volgde. Hij had een huisgenoot gewonnen en bovendien eene fooi van vijf daalders, die de jagtopziener hem den volgenden dag, namens den graaf, als eene belooning voor zijne moeite kwam brengen. Nu begon het er wat gezelliger in het »hondenhok» uit te zien en toen de witte koe eindelijk twee even witte kalveren wierp, die geen gekleurd hairtje aan hun lijf hadden, kende de blijdschap van den jongman geene palen. Voorzeker had *Veit* zooveel vreugde niet gesmaakt bij zijn schat uit de loterij als *Tobias* bij zijne kleine kudde.

Stilletjes ging het op die wijze weêr een poosje voort, toen de koe op een dag als dol uit de weide den stal in kwam rennen. Zij sloeg naar alle kanten uit en schudde zich alsof zij een geduchten vijand van haar nek wilde afwerpen. Doodelijk verschrikt ging *Tobias* dadelijk nazien wat haar deerde, en zie, er zat een zwermpje honigbijen in haar hals. »Bijen! bijen!» jubelde *Tobias*. »Ik zal ze wel inrekenen.» Fluks met een bijenkorf in het veld en gelijk hij vermoed had, zag hij een grooten zwerm, met de koningin aan de spits, in 't rond gonzen. Het duurde niet lang of het geheele leger zat in den korf; er bleef geen hommel buiten. Twee uren later droeg de gelukkige boer de koningin met haar gansche hof naar zijne hut.

Nu staan de korven niet meer zoo akelig ledig en de vlijtige insecten stelen ongemoeid uit den tuin van den kastelein den honig voor *Tobias*. Ondertusschen worden ook de muscadellen langzamerhand rijp en versieren de tafel van den graaf. De boeren fluisteren, dat *Tobias* aan dien éénen wijnstok meer verdiend heeft dan zij aan tien, en dat de koekkoek wist, hoe hij ze zoo zoet gekregen had. Wanneer hij 's avonds zielsvergenoegd, door zijne bijen omzwermd, op de ladder stond om de hoogste rijpe druiven van het dak te halen, waarheen de ranken zich opgewerkt hadden, dan zag hij niet, hoe soms over de heg, van den kastelein heen datzelfde blozende gezigtje hem stond te bespieden, 't geen al biddende door het venster gegluurd had toen hij aan het doodbed van zijn vader stond.

(*Wordt vervolgd.*)

Théatre de Batavia.

Avec l'autorisation de M.M. les Membres de la Commission.

Mardi 25 *September* 1855,

Représentation Extraordinaire

donnée par la Compagnie

New-York Serenaders

PROGRAMME.

1ère PARTIE.

Introduction, (Quick-Step) Wreckers Daughter........*Compagnie.*
Happy are we, (Musique de la Bayadère)...*Chœur.*
Angeline Baker........*Baker.*
Lilla Dale........*Kitts.*
I'm off for Baltimore........*Clark.*
Merry is the minstrel's life, un duo..*Kitts & Thayer.*
The good old hut at home, (Uncle Tom's cabin)........*Thayer.*
Finale, un Duetto Burlesque, nommé: Stop that Knocking........*Kitts & Clark.*

Pause de 10 minutes.

2ème PARTIE.

Medley. Ouverture & Chœur......*Thayer et la Société entière.*
The Boatman dance........*Clark.*
Hab a little dance to night boys........*Baker.*
The Dandy Broadway Swell........*Kitts.*
Ring Ring de Banjo, (une Sérénade)..... *Thayer.*
Finale, le fameux chœur riant, nommé **The Niggers from the South!!**

Cette composition extraordinaire à toujours été reçue avec des applaudissements frénétiques, quand elle était chanté par cette compagnie.

Pause de 10 minutes.

3ème PARTIE. ***MÉLANGES.***

Chant comique, (charactéristique, non Ethiopeein. *Thayer.*

Après quoi Mr. *Baker* chantera le fameus **SOLO and Song**, connu sous le nom: the Blue Tailed Fley, avec mines.

Mr. *Clark* amusera le public avec un **grand charactéristic Banjo Solo.** Il est généralement connu comme le roi des Banjo joueurs.

Une courte pause.

On finira avec le représentation du **Ethiopian Jubilé** ou **the Nigger Festival**, dans lequel M. *Baker* paraitra comme Miss Lucy Long, vêtue dans le célèbre Bloomer costume, qui à été reçu partout avec les plus grands succes.

PRIX DES PLACES.

Un Cavalier *f* 5. Une Dame *f* 5. MM. les Employés civils au-dessous de *f* 200 d'appointements *f* 3.
MM. les Officiers jusqu'au grade de capitaine *f* 3.
Les Enfants au-dessous de 10 ans *f* 3.

Le Spectacle commencera à sept heures précices.

On pourra retenir des places et prendre des billets à l'avance chez les Directeurs du Théâtre à Rijswijk.

MM. les abonnés qui désirent conserver leurs places sont priés de le faire savoir Lundi 24 Septembre.
(1824)

Théatre de Batavia.

Dingsdag 25 September.

GROOTE ÆTHIOPISCHE SERENADE!!!

De New-York Serenaders zullen maar **twee voorstellingen geven.**

Meer dan zes jaren zijn er sedert de organisatie van dit zoo zeer bekende gezelschap verloopen, gedurende welken tijd het hare voorstellingen met bijzonder succes in de Vereenigde Staten, California, Mauritius, India, de Sandwich en Society eilanden en de koloniën van New South Wales, Victoria, van Diemensland en Zuid en West Australie, gegeven heeft, waar het een voorwerp van algemeene bewondering is geweest.

Verscheidene hunner gezangen en chœurs zijn genomen uit het zoo zeer geroemde werk van Mrs. *Harriet B. Stowe*, getiteld **de Hut van Oom Tom**, terwijl hunne onnavolgbare bewegingen het karakter, de zeden en gewoonten van het Afrikaansche ras in Amerika ten duidelijkste aantoonen. (1825)

TIJDSCHRIFTEN PER MAIL

voor 1856, bij

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

L'Illustration........	*f* 36
Illustrated London News........	- 52
Illustrirte Zeitung........	- 40
Journal des Demoiselles (Modes)........	- 12
Revue des deux Mondes........	- 52
Aglaja (Dames-Modes)........	- 11

Onze principalen, die eenige verandering of staking hunner abonnementen verlangen, worden vriendelijk verzocht, daarvan vóór October aanstaande opgave te doen, zullende anders beschouwd worden op den gewonen voet te continueren.

In het belang eener geregelde en dadelijke toezending, worden nieuwe abonnementen op bovengenoemde en alle andere Periodieken, mede ten spoedigste ingewacht. (1722)

GEZAMENTLIJKE DICHTWERKEN

van Neerlands Volksdichter

H. TOLLENS Cz.

Met referte tot onze vroegere aankondiging, en de allerwege gedistribueerde prospectus, hebben wij het genoegen te berigten, dat met de gisteren aangekomen mail door ons het berigt is ontvangen, dat de bovenbedoelde uitgave met een nog niet in het licht verschenen bundel zal worden verrijkt, welke bundel zonder prijsverhooging aan inteekenaren zal worden afgeleverd.

(1826) LANGE & Co.

Is het waar of niet?

Nieuw Plaatwerk van *Alexander V. H.*, ontvangen bij

(1774) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Dictionnaires.

I. **Dictionnaire** des Arts et Manufactures, de l'Agriculture, des Mines, etc. Encyclopedie Technologique, Description des procedes de l'industrie Française et étrangère, 1853, relié en 4 gros volumes *f* 60.

II. **Bouillet**, Dictionnaire universel d'Histoire et de Géographie, Nouv. édition, 1855, relié *f* 30.

III. **Bouillet**, Dictionnaire universel des Sciences, des Lettres et des Arts, 1854 *f* 25.

Se vendent chez

(1802) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel van H. M. VAN DORP te Batavia.

Ontvangen:

Handelingen en geschriften van het Indisch Genootschap te 's Hage n°. 1—4 *f* 10.—
Scheuer, Iets over de zending in Indië, bijdrage ter beoordeeling van Heldring's hervormde kerk in Indie *f* 2.—
Kinder Courant met platen, 4 jaarg., per mail *f* 16.—
(1833)

Tijdschriften voor 1856,

waarvoor de Inteekening is opengesteld bij

H. M. VAN DORP.

Illustrated London News........	*f* 52
Illustrirte Zeitung........	- 40
L'Illustration........	- 36
Le Charivari, parait chaque jour........	- 125
Revue de Paris, 12 vol. par an........	- 65
» des deux mondes, 24 Nos. par an..	- 52
» Brittannique, 12 Nos. par an........	- 36
L'Echo des Feuilletons, 12 Nos. par an.....	- 20
Home News........	- 25
Journal des Demoiselles........	- 12
Ladies News-paper, 52 Nos........	- 50
Le Bon Ton, parait 4 fois par mois........	- 36
Aglaja, 12 Nos........	- 11
L'Élégant, Journal des Tailleurs, 12 Nos. p. an.	- 12

Ook kan men zich op alle bestaande Hollandsche, Engelsche, Fransche en Duitsche Tijdschriften en Dagbladen voor het jaar 1856 abonneren; en worden belanghebbenden verzocht zoo spoedig mogelijk van hunne abonnementen kennis te geven, ten einde bij den aanvang des jaars geen vertraging in de ontvangst te ondervinden. (1733)

Het Stoomschip **Koningin der Nederlanden** zal op den 27 dezer over *Samarang* naar *Soerabaya* vertrekken.

Adres

(1820) MACLAINE, WATSON & Co.

21 *September* 1855.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 10, 20 en 30 van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van MACLAINE, WATSON & Co., alhier en te Samarang bij

(1669) McNEILL & Co.

Le Navire Français **Michel Montaigne**, capitaine *J. Gâchet*, ayant une belle dunette, parfaitement disposée pour les passages, partira pour Bordeaux à la fin du mois d'Octobre.

S'adresser pour le passage aux Agents

(1795) BüSING, SCHRöDER & Co.

Voor Passagiers naar Nederland.

Tegen het einde dezer maand zal direct van hier naar Rotterdam vertrekken, het snelzeilend schip **van Bosse**, kapitein *W. van der Heeven.*

Te bevragen bij den Gezagvoerder of bij *de Agenten*,

(1760) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend barkschip **Alcyone**, Gezagv. *H. C. Haa*

Adres bij de Agenten

(1796) BüSING, SCHRöDER & Co.

Passage naar *Nederland.*

In het begin van November, zal direct hier vertrekken, het snelzeilend Nederl. *Maria Elize*, kapt. *M. van der Putte*. D bodem is bijzonder goed voor passagiers gerigt en voert eenen geëxamineerden doc

Eene melkgevende Hollandsche koe, is mede ten geri der passagiers aan boord.

Nadere informatiën te bekomen bij

(1810) E. MOORMANN & Co. *alhier.*
J. KNAGGE & Co. te *Samarang.*
P. KERVEL & Co. te *Soerabaya.*

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend schip *Zw ver*, kapitein *D. A. Koekelis*, uitmuntend gerigt, en voorzien van eenen geëxamineerden doc zullende medio October van hier zeilen.

Adres bij den Gezagvoerder te Cheribon en alhier

(1793) G. SUERMONDT & Co.

BATAVIA.

Van Indramayoe wordt ons, onder dagteekening den 19den dezer, medegedeeld, dat de droogte ald een zoo hoogen graad bereikt heeft, dat wilde diere als apen en muskusratten tot in het huis van den sistent-resident aldaar doordringen, ten einde water zoeken, om hunnen hevigen dorst te lesschen. Zij ten zich aldaar met de hand vangen.

Op het vrije land Indramayoe zijn door de bevolki in den korten tijd van acht maanden, gedood en het bestuur vertoond: 60 tijgers, 9000 wilde varke 13 kaaimans, 2000 eekhoorntjes, 100 vleermuizen v de grootste soort, 67000 ratten 5400 stinkmuizen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Rembang. Den 3den dezer ontstond door onvoorzi tigheid brand ten huize van den inlander *Merto-di Kromo*, in de dessa Baloon, afdeeling Blora, waarde 29 huizen en 1106 hamatten padie zijn vernield gew den.

De hierdoor veroorzaakte schade wordt begroot *f* 15,088.

In den nacht van den 10den daaropvolgende onsto er vervolgens brand in de bosschen van Randoe-Blato ten gevolge waarvan eene der bruggen in de nabijh der dessa Ngliron is vernield geworden,

Naar de oorzaak van dezen brand wordt een ond zoek ingesteld.

Soerabaya. — Den 7den dezer zijn door den ge voerder van het Nederlandsch koopvaardijschip *de S Leyden C. C. Buige*, op de hoogte van Oedjoeng Pa ka, drie Maduresche schipbreukelingen gered geword

Deze lieden waren met eene praauw van Madura gezeild om zich naar Probolingo te begeven, doch w den door eenen hevigen wind overvallen, waardoor praauw was omgeslagen.

Timor. — De berigten over de maand Junij jl. helzen het volgende:

Volgens ontvangen berigten van den civielen ge hebber der Solor-eilanden, waren in de maand Fe 1855 te Pandai (eiland Pantar), in eene kleine samp aangekomen, 9 Boeginezen, afkomstig van eene praau padoewakan, behoorende aan en gevoerd wordende do den Chinees *Atjoen* van Macassar.

Dat vaartuig was op eene terugreis van Bali Macassar, door eenen storm beloopen, lek geworden gezonken.

Van de bemanning, bestaande uit 30 personen was slechts aan de bovengenoemden gelukt de sampan te be ken, waarmede zij na vele ontberingen te Pandai we geland.

De schipbreukelingen waren met de meeste men lievendheid door den radja van Pandai, genaamd *Sla* behandeld en door hem, na van het noodige te zijn vo zien, naar Larantoeka gezonden, van waar zij naar casser zijn teruggekeerd.

In den nacht van den 20sten Junij ll. ontstond kampong Lamakera (eiland Solor) brand, waardoor, uitzondering van de mesdjiet en een 10tal huizen, geheele kampong is afgebrand,

De oorzaak van het ongeluk was nog onbekend.

Aankomst van de Mail.

DE OOSTERSCHE KWESTIE

en

HET TOONEEL VAN DEN OORLOG.

Sedert den ongelukkigen aanval der geallieerden den Malakofftoren, waarbij zij veel meer volk verlor dan uit de officieele opgaven van den Moniteur is bleken, zag men in Engeland en Frankrijk dagel de eene of andere gunstige tijding te gemoet, doch vergeefs. Het eenige voordeel, dat de geallieerden dert dien dag behaalden, is, dat zij in den nacht 15 op 16 Julij een geweldigen uitval van de Ru met geluk hebben afgeslagen. Voor het overige zij ijverig bezig met de naderingswerken en het op ten van nieuwe batterijen. Het zal echter waarsch lijk nog wel eenigen tijd duren, voor men daarme naar wensch gereed is. De Russen zitten van hun k mede niet stil, maar versterken den Malakofftoren ophoudelijk. In allen gevalle zullen de Franschen geen aanval meer wagen, voor dat maatregelen genomen, om de Russische stoomschepen te verja die den geallieerden bij den storm van den 18 Ju zulk een gevoelig verlies hebben berokkend.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 22 September 1855, No. 76.

In het laatste voor de geallieerden zoo ongelukkig uitgevallen gevecht, werd ook de dappere verdediger van Sebastopol, de Russische generaal Todtleben gewond. De admiraal Nachimoff sneuvelde kort daarna.

Men begint reeds te spreken van de mogelijkheid, dat de geallieerden den winter weder in de Krim zullen doorbrengen. Zoo schrijft men uit Parijs, dat door de regering talrijke bestellingen voor barakken en winterkleederen gedaan zijn, die in de maand October gereed moeten wezen, om naar de Krim gezonden te worden. Ook zegt men, dat de Engelsche regering groote toebereidselen maakt, opdat het Engelsche leger gedurende den winter geen gebrek hebbe. Van een anderen kant wordt het vermoeden geopperd, dat de geallieerden voornemens zijn de Krim te verlaten; daarvan is trouwens in den laatsten tijd al meer sprake geweest. Thans gaat men reeds zoover daarvan de bijzonderheden mede te deelen, daarin bestaande, dat alle belegeringstroepen zouden teruggetrokken worden in de stad (Kamiesch), die tot punt van uitgang tegen de vesting gediend heeft. Het plan zou ten uitvoer gebragt worden in of iets na de maand September, en wel na afloop van een tweeden aanval op den toren van Malakoff, onverschillig hoe die moge uitvallen.

Men zou echter, gelooven wij, verkeerd handelen, indien men aan dit gerucht voor alsnog veel gewigt wilde hechten, evenmin als aan een ander, volgens hetwelk bevelen zouden gegeven zijn, om Sebastopol ook ter zee aan te tasten en 40,000 man in het hart van de vesting te ontschepen, terwijl te gelijk een wanhopige storm aan de landzijde zou worden ondernomen.

Ook spreekt men sedert eenige dagen weder van een veldtogt in Bessarabie. Dat het daartoe dit jaar nog komen zal, gelooven wij echter niet, omdat het saisoen daartoe weldra verstreken zal zijn. In de volgende maand reeds beginnen daar de regens, die het terrein voor krijgsoperatiën volkomen ongeschikt maken.

De cholera, die het leger der geallieerden zwaar geteisterd heeft, schijnt in den laatsten tijd iets verminderd te zijn.

De tijdingen uit Constantinopel zijn van 30 Julij. De aangelegenheden in Azie baarden der Turksche regering veel zorg. De Russen namelijk hebben Kars bedreigd en hoewel zij zich weder terug getrokken hebben, bleef men nog altijd beducht voor Erzerum. Over den waren stand van zaken aldaar, zijn allerlei geruchten in omloop, o. a. dat Schamyl, dien men dood waande, een inval in Georgie gedaan heeft, ten einde in het belang van bovengenoemde bedreigde plaatsen eene afleiding te verschaffen. Er zijn zooveel mogelijk troepen naar de bedreigde punten gezonden.

Veel opziens baarde in de laatste dagen te Constantinopel de komst van Omar-pacha, die zich met de bevelhebbers van de geallieerden niet goed verstaan kan. Men verhaalde, dat hij van de ongunstige tijdingen, nopens gebrek van goed krijgsvolk in Azie, gebruik trachtte te maken, om gemagtigd te worden zijn leger naar Trebisonde te laten overschepen en met de verdediging van Erzerum te worden belast. Dit schijnt echter niet in de bedoelingen van de Turksche regering te liggen, die hem naar de Krim zal terugzenden.

Lord Strattford Redcliffe is uit Constantinopel terug geroepen. Dit is klaarblijkelijk eene concessie van Engeland aan Frankrijk, welks tegenwoordige gezant aan het Turksche hof, de heer de Thouvenel, stellig met den Engelschen gevolmagtigden in een conflict geraakt zou zijn.

De Bacchi Boujouks, die in soldij van Engeland staan, zijn in opstand gekomen en hebben de gruwelijkste buitensporigheden bedreven. Men heeft met schroot op hen moeten vuren. Het gerucht heeft geloopen, dat zij den generaal Beatson vermoord hadden, doch dit is dezer dagen door lord Panmure in het Engelsche parlement tegengesproken.

De geallieerde vloot in de Oostzee houdt alle Russische havens en kusten streng geblokkeerd, en heeft een paar steden, Nystadt en Rammo, gebombardeerd, en Lovisa in brand geschoten. Tot een aanval op Kroonstadt zal het echter ditmaal zoo min als het vorige jaar komen.

Ofschoon Rusland zich reeds vóór den aanvang des Oosterschen oorlogs als tot een Europeschen krijg toegerust, zijne legers op voet van oorlog gebragt, zijne tuighuizen en magazijnen gevuld en zijne vestingen gewapend had, zet het zijne toerustingen nog steeds op de grootste schaal voort, als voorzag het een langdurigen en nog zwaarderen oorlog. Na de organisatie van zeven legers voleindigd te hebben, houdt het zich thans met de vorming van een middenleger bezig, dat in het koningrijk Polen zal worden zamengetrokken; want het Poolsche leger, waarover vorst Paskewitsch het bevel voert (die echter volgens eenige bladen zijn pensioen gevraagd heeft), bestaat tegenwoordig grootendeels alleen op het papier, naardien bijna al de troepen Polen verlaten hebben. Volgens deze berigten is het groote zuiderleger, onder het opperbevel van prins Gortschakoff, dat zich langs de kusten der Zwarte Zee, van den Donau tot den Caucasus uitstrekt, 300.000 man sterk, terwijl het leger van den Caucasus, onder den generaal Muravieff, 150.000 man sterk zou zijn. — Een gedeelte van het Oostzee-leger, onder den generaal von Sievers, is te Riga en in de omstreken een verschanst kamp, in hetwelk thans veel sterfte heerscht, het bevat 45,000 man. Een tweede groot leger staat bij Reval, een derde bij Narva. Rondom Petersburg ligt een corps linietroepen van 40,000 man, grootendeels uit de reserve der garden, onder den generaal Rudiger, zamengesteld, en een corps van 30,000 man nationale militie, onder vorst Schachowski. Tot verdediging van Kroonstad is een afzonderlijk corps bestemd, waar 24 linieschepen en eene menigde fregatten, corvetten en kanonneerbooten, tot dekking der havens en andere vaarwaters, achter de forten liggen. Men zegt, dat, indien een aanval op Kroonstad ondernomen wierd, de grootvorst Constantijn met de verdediging belast zou worden.

Intusschen hoopt men volgens berigten uit St. Petersburg nog steeds op den vrede, welken Rusland meer dan ooit behoeft. De inspanningen der laatste jaren doen zich door eene blijkbaar wordende uitputting gevoelen. De aanvoer van ruwe stoffen is, even als de uitvoer, aanzienlijk afgenomen. Hennep en vlas komen in het geheel niet meer voor, en met alle overige handelsartikelen is het even zoo gesteld. Dientengevolge wordt de eene fabriek na de andere gesloten. Alleen de artikelen van dagelijksch gebruik worden rijkelijk aangevoerd.

In verband hiermede verdient de aandacht een gerucht, dat dezer te Parijs vrij algemeen geloofd werd, daarop neerkomende, dat de keizerin weduwe van Rusland een brief aan de aartshertogin Sophia geschreven en deze om hare tusschenkomst bij haren zoon, den keizer van Oostenrijk verzocht heeft, ten einde deze op nieuw stappen tot herstel des vredes zou doen. De keizerin moet tot meer aandrang de aartshertogin een brief teruggezonden hebben, waarin deze laatste de hulp van Rusland inriep op het oogenblik, dat de Hongaarsche opstand Oostenrijk met den ondergang bedreigde. De keizer van Oostenrijk moet daarop in een eigenhandigen brief aan keizer Napoleon te kennen hebben gegeven, dat Rusland bereid was op den grondslag der vier punten van waarborg de onderhandelingen te hervatten en wel volgens de uitlegging, door de geallieerden daaraan gegeven. Men zegt echter dat keizer Napoleon zeer ongunstig over die voorstellen denkt en dat er niets van komen zal. Een en ander is echter voor als nog niets meer dan een gerucht.

Overigens blijft de goede verstandhouding tusschen Oostenrijk en de Westersche mogenheden, ten minste voor het uiterlijke, bestaan. Men schijnt van weeskanten te begrijpen, dat men met een vredebreuk slechts zou kunnen verliezen en daarom blijft alles op den ouden voet.

Den 26sten Julij heeft de Duitsche Bondsvergadering een besluit genomen, ten aanzien van het door Oostenrijk ingediende voorstel. De vergadering betuigt daarbij haren dank aan Oostenrijk voor de aangewende pogingen tot behoud van den vrede; — voor de verklaring, dat deze staat het verbond geene nieuwe verpligtingen verlangt op te leggen. De vergadering verklaart van hare zijde, daarvan acte te nemen; — zich alzoo te houden aan de verpligtingen, welke zij bij hare besluiten van den 24 Julij en 9 Dec. 1854 en van den 8 Februarij daaraanvolgende heeft aanvaard, en ook te erkennen, dat de omstandigheden des tijds vereischen, dat de Duitsche Staten zich gereed houden, om des gevorderd krijg te kunnen voeren. Daarmede zal ook, zoo men zich te Frankfort vleit, het geschil zijn uit den weg geruimd, hetwelk tot dusverre ongunstig heeft gewerkt op de betrekkingen tusschen Oostenrijk en Pruissen, terwijl de eerstgenoemde staat afziet van het aanwenden van verdere pogingen, om Duitschland aan het volhouden eener staatkunde te verbinden, waartoe het de verpligting niet heeft op zich genomen, en waarvan het de gevolgen niet kan berekenen.

St. Petersburg, 6 Augustus. Prins *Gortchakoff* meldt uit de Krim, dat tot den avond van den 2den dezer niets van belang is voorgevallen; dat het vuur der Russen de voortzetting van de werken der geallieerden belemmerde en door de laatsten maar zwak beantwoord werd.

Marseille, 7 Augustus. Met de *Jourdain*, den 30sten Julij uit Constantinopel vertrokken, is het berigt ontvangen, dat de Russische generaal Mouravieff plotseling naar Kars teruggekeerd is en den 13 der vorige maand het verschanste kamp, onder bevel van den generaal Williams, aangetast heeft. Hij werd echter met veel dapperheid afgeslagen, doch maakte zich tot een tweeden aanval gereed.

Tijdingen uit de Krim van den 28 Julij melden, dat er in den laatsten tijd hevige stortregens gewoed hadden, vergezeld van drukkende hitte. Tengevolge van deze gedurige weersveranderingen waren de ziektegevallen toegenomen. De belegeringswerken werden met kracht voortgezet; de batterijen wisselden elken nacht een heftig vuur met den vijand.

Een brief uit Kertch van den 22 Julij in de *Presse d'Orient* zegt, dat de Russische schepen, die eene schuilplaats in de wateren van den Don hadden gezocht, het gewaagd hebben zich weder in de zee van Azoff te vertoonen, waar de geallieerde vaartuigen jagt op hen hadden gemaakt.

Schamyl heeft zijne bergen niet verlaten, om eene afleiding ten gunste der Turken te doen. De met de *Jourdain* aangebragte brieven klagen zeer over de werkeloosheid der Circassiërs.

De Porte zal een beroep op de Europesche maatschappijen doen voor den aanleg van een spoorweg, op voorwaarde van kostelooze concessie van het terrein en het privilegie van exploitatie.

De Divan heeft belangrijke politiemaatregelen genomen, in het belang van den gezondheidstoestand van de Turksche hoofdstad.

De sultan heeft aan Omar-Pacha drie aanzienlijke landgoederen in Rumelie en Anatolie ten geschenke gegeven.

Men zegt verder dat Omar niet naar de Krim zal terugkeeren maar de twee legers in Klein Azie zal kommanderen.

Laatste Berigten.

☞ Van Suez wordt, onder dagteekening van 22 Aug., gemeld:

Onze laatste berigten uit de Krim behelzen het volgende:

Generaal Canrobert heeft den 4 Aug. het kamp verlaten, naar men wil ten gevolge eener terugroeping door den keizer der Franschen; dit voorval heeft verschillende vermoedens opgewekt, doch men gelooft algemeen, dat deze Fransche generaal weder naar de Krim zal terugkeeren.

Het gevoelen, dat het leger nogmaals den winter in de Krim zal doorbrengen, wint veld.

De herhaalde aanvallen der Russen ten einde de Mamelon weder te hernemen, toonen aan van welk belang zij deze sterkte beschouwen.

Het gevoelen heerscht algemeen in het kamp, dat weldra een nieuwe aanval op uitgebreide schaal zal beproefd worden; waar de aanval op gerigt zal worden is echter nog ten eenemale onbekend.

Het gerucht verbreidt zich al meer en meer, dat het beleg voor Sebastopol waarschijnlijk zal opgebroken worden, doch dat de vereenigde mogendheden de vier thans door hen bezette belangrijke punten zullen versterken, te weten: Balaklava, Kamiesch, Eupatoria en Yenikale; dat een leger van 150.000 man te Varna zal worden zamengetrokken, werwaarts alle beschikbare troepen zullen vertrekken met inbegrip der cavallerie, welke niet in de Krim zal overwinteren.

Slechts enkele gevallen van cholera bleven zich in het kamp voordoen.

Omar Pacha is te Constantinopel aangekomen, om den slechten staat des legers aan den Divan bloot te leggen. Zijne inzigten zijn gunstig aangenomen en de beroemde generaal is met eerbewijzingen overladen teruggekeerd. Men wil dat hij tot opperbevelhebber van de twee legers des sultans in Azië benoemd is.

Men wil dat de generaal Simpson voornemens zoude zijn het bevel over het Engelsche leger neder te leggen en dat de generaal Markham, die zich vroeger in Indië ten gunstigste onderscheiden heeft en thans zich in de Krim bevindt, tot zijn opvolger benoemd is.

In den nacht van den 2 op 3 Aug. hebben de Russen een aanval tegen de Engelsche stelling te Carabelnaya gedaan; zij werden teruggeslagen doch niet zonder een aanzienlijk verlies aan de zijde der Engelschen.

Het blijkt dat de Russen nog steeds in staat zijn hulptroepen binnen Sebastopol te voeren, dewijl aldaar een corps grenadiers en 2000 scherpschutters, die een aanhoudend en vernielend vuur op de vereenigde legers onderhouden, zijn aangekomen.

Eene legitimistische zamenzwering is in Frankrijk ontdekt, het tweeledig doel hebbende, om Rusland in den strijd tegen de mogendheden te ondersteunen, en de inzigten van de graven van Chambord en Montemolin te bevorderen.

Men was voornemens Taganrog op den 25sten Julij te bombarderen. Berdiansk, eene stad aan de zee van Azof is voor de tweede maal door de Fransche en Engelsche vloten aangetast en heeft veel van het vuur geleden.

De Baltische vloot stond op het punt Sweaborg aan te tasten.

Eene Engelsche stoomboot is op de kusten der zee van Azof gestrand en door de Russen verbrand. De bemanning heeft zich echter weten te redden.

NEDERLAND.

Rotterdam, 6 Augt. De tegenwoordige zomer kenmerkt zich bijzonder door vele en zware onweders. Vriesland, Groningen en Drenthe hebben daarvan inzonderheid te lijden. Onder Garijp, werden den 16den Julij in het open veld twee kinderen en twee mannen door den bliksem gedood, Onder Slagharen en Ingen is op meerdere plaatsen door het hemelvuur brand ontstaan. Een windhoos bragt dien dag in Groningerland veel schade te weeg en beroofde vele huizen van hare daken, o. a. werd een boerenplaats van J. T. Allertsma geheel plat gelegd.

Ook den 29sten Julij heeft over Gelderland een ontzettend onweder gewoed. Boven Wageningen en Opheusden was het allerverschrikkelijkst. Er werd juist namiddag godsdienstoefening gehouden en vele leden der gemeente wilden het kerkgebouw verlaten. De predikant, ds. B. van Herwaarden, trachtte hen te doen bedaren en op dat oogenblik werd de leeraar door den bliksem getroffen en was een lijk. Toen de schrik en ontsteltenis, welke door dit ontzettend voorval werd teweeg gebragt, wat bedaard was, zag men dat de predikstoel geheel verbrijzeld was. Overigens had de bliksem noch in den toren, waardoor hij naar beneden was gedaald, noch in de kerk eenige schade aangerigt en ook niemand der talrijk aanwezigen gekwetst. Onder Nijkerk zijn dien dag 130 bunders tabak verhageld. Ook de boekweit-velden hadden zeer geleden. Weinige dagen te voren was er des nachts boven Apeldoorn een onweder losgebarsten, vergezeld van zoodanigen hagelslag, dat men des morgens de hagel nog met den schop kon opscheppen.

De temperatuur blijft overigen warm, in weerwil zelfs van den regen, die nog al overvloedig valt.

— Na een verblijf van ongeveer vijf weken op het Loo, is Z. M. den 1sten Aug, in de residentie wedergekeerd.

— Naar men verneemt is het gezelschap valkeniers ontbonden, door de ongenoegzame deelneming der leden. Aan de drie voor 's konings rekening in dienst gestelde valkeniers is, naar men verneemt, door Z. M. een pensioen verleend.

— Z. M. heeft dezer dagen de medaille doen uitreiken ingesteld ter belooning van hen, die bij den jongsten watersnood zich door moed, beleid of menschlievendheid hebben onderscheiden.

Zij is van zilver of brons, houdt aan de voorzijde 's konings borstbeeld, met het omschrift: Willem III, Koning der Ned. G. H. v. L., en aan de keerzijde het omschrift: Watersnood van 1855, met een oranje en lauriertak, van onder met elkander door een lint verbonden omvattende een perkament, waarboven de Koninklijke kroon en voorzien van het omschrift: De Koning aan...... Deze medaille kan aan een oranje lint op de linker borst worden gedragen.

— Men zegt dat Z. M. de koning in September aanstaande zijne goederen in Pruissen bezoeken en tegelijk de najaars-oefeningen van het Pruissische leger, welke in tegenwoordighied van den koning van Pruissen zullen gehouden worden, zal bijwonen. Onze koning, kolonel van het 11de Pruissische regiment huzaren, zal dat regiment dan inspecteren.

— Den 24sten Julij heeft H. M. de koningin met een talrijk gevolg de reis aangenomen naar Stuttgardt en Ischl. H. M. werd te Rotterdam, waar eene stoomboot gereed lag, met ongemeene blijken van liefde en gehechtheid ontvangen en bij het vertrek der boot met geestdrift toegejuicht. Volgens berigten uit Wurtemberg heeft H. M. Stuttgardt reeds weder verlaten en de reis naar bovengenoemde badplaats aanvaardt.

— De prins van Oranje is den 10den Julij te Cadix aangekomen, Hij bewaart het strengste incognito.

— Z. K. H. prins Frederik is van zijne reis naar St. Petersburg te Berlijn teruggekeerd en van daar naar Christiania vertrokken, ten einde HD. dochter, de kroonprinses van Zweden en Noorwegen te bezoeken.

— De hertog Eduard van Saxen-Weimar, broeder van prinses Hendrik, is uit de Krim, waar hij bij den staf van lord Raglan was geplaatst, na de ontbinding van dien staf, hier teruggekeerd en vervolgens naar Londen vertrokken.

— Z. M. heeft besloten den wapenrok bij het leger in te voeren. Met zekerheid meldt men ons, dat het plan bestaat, om binnen kort de navolgende verandering in de kleeding der officieren van de infanterie, daar te stellen:

Klein tenue: wapenrok, bestaande uit eene korte jas met eene rei knoopen en open kraag; in plaats van epauletten, fouragères.

Groot en gala tenue; rokken met geborduurde kragen en opslagen, en gouden koppels.

Ook wordt er van gesproken, om de 5de of tirailleur compagniën te vereenigen tot een tirailleurbataillon, bij elk regement één, waarover een luit. kolonel het kommando zal voeren; daarbij zouden de regementen grenadiers en jagers, ieder een afzonderlijk regement uitmaken.

Naar men verkert, zal het 4de regiment dragonders, te 's Hage in garnizoen, veranderd worden in dat van huzaren. Vroeger bestond dat regement grootendeels uit dat wapen.

— Naar men verneemt, moet het voornemen bij de regering bestaan, om na afloop der proefnemingen met de minié-geweren, en nadat die bij de regimenten zullen zijn ingevoerd, aan een zeker getal manschappen bij elk der regementen die geweren uit te reiken. Aan die manschappen zal een bijzondere uniform worden gegeven, bijna in dier voege, als in der tijd de jagers van van Dam gekleed waren.

De kwartiermeesters en officieren van gezondheid bekomen, naar men ons berigt, sabels in plaats van degens.

— Naar men verzekert, zouden eenige officieren der marine aanschrijving hebben ontvangen van regeringswege, om zich gereed te maken, om met koopvaardijschepen naar Java te worden overgevoerd, ten einde eenige aldaar gestationeerde officieren af te lossen.

— In de elf veilingen van de gronden in den Haarlemmermeirpolder zijn verkocht 1487.44 bunders en op nieuw in veiling gebragt 20 bunders, ten gevolge van wanbetaling; die 1507.44 bunders hebben opgebragt *f* 675,500 of gemiddeld *f* 448 per bunder.

In het geheel zijn in veiling gebragt 16,822.57 bunders, die gezamenlijk zijn verkocht voor *f* 7,972,400, en alzoo gemiddeld voor *f* 473 per bunder.

Bij het slot werd den laatsten kooper een brief ter hand gesteld, welke naamloos was ingezonden en een gelukwensch in dichtmaat bevatte, aan den kooper van het laatste perceel.

— Als een blijk van de welvaart, welke zich daar ontwikkelt, diene, dat de arbeiders voor het zigten van het koolzaad, *f* 10 à *f* 12 van het bunder eischen voor hetwelk men vroeger gewoon was niet meer dan *f* 5 te betalen.

— Den 30sten Julij leden het vaderland, de christelijke kerk en de letteren een groot en onherstelbaar verlies door het overlijden van onzen beroemden kanselredenaar en geleerde, Abraham des Amorie van der Hoeven, lit. et th. doctor, hoogleeraar bij het seminarium der remonstranten te Amsterdam. Van eene badreis, die aan zijne reeds lang kwijnende gezondheid, het gewenscht herstel niet had aangebragt, met zijne echtgenoote en jongste dochter terugkeerende, ontsliep hij onverwacht, en zonder smarten, aan boord der stoomboot *Stolzenfels*, nabij Arnhem.

— Den 3den Julij is op den huize Brittenrust, bij Alphen, overleden de Heer Mr. G. C. Hageman, oud-president van het Hoog Geregtshof van Nederlandsch-Indië, in den ouderdom van bijna 65 jaren.

— Den 19 Julij overleed te Nijmegen A. A. Frissart, ridder der Militaire Willemsorde enz., gepensioneerd luitenant kolonel van het Nederlandsche Oost-Indische leger.

— Z. H. de Paus heeft aan Mgr. Vrancken, bisschop van Colophon en apostolisch vicaris van Batavia, brieven van adeldom met den titel van Graaf verleend, hem tevens benoemende tot huisprelaat en assisterend bisschop bij den pauselijken troon.

— Men meldt uit Bergentheim, 27 Julij het volgende: Een totaal beschonken poldergast geraakte dezer dagen des avonds in de Vecht. Door het koude bad eenigzins ontnuchterd, riep hij om hulp, doch geen menschelijk wezen was in de nabijheid om hem die te verleenen. Zich reeds den dood nabij wanende, ziet hij zijnen hond eensklaps bij zich, voelt zich aangegrepen en een geruimen tijd voortgetrokken. Eindelijk staat hij op vasten bodem en de hond, zijn redder, die meer dan een kwartieruurs heeft geworsteld, om zijnen meester in het leven te behouden, valt in het betuigen zijner sprakelooze dankbaarheid en blijdschap bewusteloos neder.

— Een tienjarige knaap te Meppel had dezer dagen het ongeluk voor de dertiende maal zijn been te breken. Nu werd het veroorzaakt door het afspringen van een hek.

—Men meldt uit Schoonoord, dd. 16 Julij:

De bevolking van deze nieuwe kolonie, naauwelijks sedert twee jaren ontstaan wegens het graven van het Oranje Kanaal, neemt zeer toe. Zij ligt in het midden van het beruchte Ellertsveld, dat eene lengte heeft van 3 uren gaans, tusschen de gemeenten Odoorn, Sleen, Zweelo en Westerbork. Uit onderscheidene oorden komt de bevolking toestroomen, inzonderheid uit de gemeente Smilde. Reeds zijn er bijna 200 kinderen beneden de 12 jaren, voor welke eene openbare school onmisbaar wordt. Ook zal er in de godsdienstige behoeften moeten worden voorzien. De waarde van de grondbezittingen en van den heidegrond, die vroeger bijna geene waarde hadden, rijst daardoor zeer. De predikant en de onderwijzer uit eene der omliggende gemeenten, hebben nu reeds aanmerkelijke verhooging van inkomsten verkregen; de eerste van *f* 200 en de laatste van *f* 100, welke voortvloeijen uit waardeelen in den heide- en veengrond, die aan de pastorie en kosterie behoorden. En in volgende jaren zullen die nog aanmerkelijk toenemen, wanneer meer gronden kunnen verkocht worden. Er zijn eigenaars van deze tot dusver woeste heide- en veengronden, die geene voordeelen opleverden, welke een vermogen van 10, 20, 30 en 40, ja van 100,000 guldens zullen bekomen. De uitgestrektheid van het Ellertsveld staat bijna gelijk met den Haarlemmermeirpolder. Menschen van kennis verzekeren, dat, wanneer men gedurende tien jaren, ieder jaar 2 tonnen gouds besteedt tot het in orde brengen van het Ellertsveld, het bemesten van den grond, het verder graven van vaarten, kanalen en slooten, alsdan deze woestijn even productief kan worden als de Haarlemmermeir, omdat de grond niet ondankbaar is en zich van vele heide- en zandgronden zeer voordeelig onderscheidt.

Z. M. heeft benoemd bij het leger in Oost-Indië: tot 2 luitenants bij de infanterie, de kadets H. Tisot van Patot, F. J. L. M. Z. baron von Tengnagell, W. J. Havenga, A. G. Drossaers, E. W. Pfeiffer, J. H. C. Godin, A. P. W. Meis, A. M. de Buck, H. J. C. Janssen en W. Godin; bij de kavalerie, den cadet H. K. E. Perié; bij de artillerie, de cadets H. W. Ketjen, F. J. A. van Zijll de Jong, G. Romswinckel en P. C. Lans; bij de genie en sapeurs, de cadets F. Kat, A. J. H. van Kappen, J. K. Pluim Mentz, K. F. Caspersz, W. C. L. Ruijs en M. C. van Daalen Wetters, allen herkomstig van de Kon. Academie voor de Zee-en Landmagt; bij de geneesk. dienst in Oost-Indie: tot officieren van gezondheid 3 klasse, de kweekelingen J. J. W. E. van Riemsdijk, J. W. Cramer, M. W. J. den Berger, S. Tresling, J. N. Jorritsma, W. L. Terne van der Heul, H. J. Gaijmans, C. A. Prins en G. A. P. van Steenvelt; eervol ontslagen, op verzoek, den kapitein der infanterie van het leger in Oost-Indie D. Plancken, thans met verlof hier te lande aanwezig, onder toekenning van pensioen; den luit-ter-zee I klasse P. F. Uhlenbeck, belast met de waarneming der betrekking van inspecteur over de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen in Nederlandsch Indie; — overgeplaatst: den 2 luitenant A. J. van Winsheijm, van het 5 regiment infanterie, bij de inf. in Oost-Indie.

ENGELAND,

Algemeen is in Londen het gerucht verspreid, dat generaal Simpson, zich voor zijne zware taak in de Krim niet berekend gevoelende, zijn ontslag heeft ingediend, en het opperbevelhebberschap over het Engelsche leger aldaar slechts zoo lang behoudt, tot zijn opvolger benoemd is. Lord Panmure moet de aanvrage om ontslag reeds eenige dagen in zijn bezit hebben, maar zich in verlegenheid bevinden met betrekking tot de benoeming van een nieuw legerhoofd. De keuze is moeijelijk, niet omdat het getal der daartoe geschikten te groot, maar wel, omdat het te klein is. Onder al de bladen, welke dit onderwerp bespreken, is er geen enkel dat een opvolger voorstelt. De *Daily News* alleen zegt dat, wanneer de regering eene keuze deed uit het Indische leger, zij dan uit twee, drie dozijn kundige uitstekende staf-officieren konde kiezen, maar is dit het geval niet, dan staat haar slechts de volgende lijst ten dienste, generaal Airry, wiens onkunde genoegzaam bewezen is; sir Colin Campbell, sir R. England en generaal Pennefather, dappere soldaten maar niet veel meer; sir de Lacy Evans, een voortreffelijk veldheer, ware hij tien jaar jonger en zonder ligchaamsgebreken; sir G. Brown, vol moed, maar zonder kop. Nog andere minder bekende generaals acht de *Daily News* voor bedoelde belangrijke betrekking even ongeschikt.

— Men zegt dat lord Melville, kommandant van het leger in Schotland, het bevel over eene divisie in de Krim op zich zal nemen.

SPANJE.

De Spaansche Cortes zijn na eene zitting, waarin het beste gedeelte van den tijd met discussien over zaken van ondergeschikt belang verspild werd, uiteengegaan, het land in een allerongunstigsten toestand achterlatende. De schatkist is en blijft uitgeput en met de nieuwe leening, die volstrekt noodzakelijk is om zelfs de eerste behoeften te dekken, gaat het niet vooruit. Het ministerie geeft bovendien weinig blijken van leven en Espartero lijdt aan eene ziekte, waarvan de aard niet wordt opgegeven. Bovendien zwaait de partijwoede nog steeds haren fakkel in dit ongelukkig rijk; kleine benden partijgangers loopen het land af en bedrijven allerlei ongeregeldheden. In Catalonie bestaat nog altijd eene hevige gisting, die door personen, welke men niet kan opsporen, heimelijk gevoed wordt. Men spreekt nog altijd van den *Coup d'etat*, waarvan reeds vroeger gesproken is. Volgens zeggen zou het plan zijn de Cortes te ontbinden en eene nieuwe constitutie aan den wil des volks te onderwerpen, onder het bestuur van een dictatorschap. Wat hiervan zij, zal de tijd moeten leeren. De diplomatieke betrekkingen met het hof van Rome zijn afgebroken, en de nuntius van den paus heeft Spanje verlaten. De verkoop van goederen in de zoogenaamde doode hand heeft inmiddels een aanvang genomen.

ENGELAND.

Londen, 7 Julij. Stellig is het, dat er tegen Zondag aanstaande een derde volksdemonstratie wordt voorbereid. Verscheidene oproepingen om het volk uit te noodigen naar het Hydepark te gaan, zijn op nieuw aangeplakt. Een derzelven luidt als volgt:

Makkers in het lijden!

Begeeft u met duizenden aanstaanden Zondag naar Hydepark en betuigt uw ongenoegen over het leed, u laatstleden Zondag door de policie aangedaan. Neemt geen toevlugt tot eenige daad van geweld; weest vreedzaam en gedraagt u naar de wetten, zoodanig als zij bestaan.

In eene andere oproeping tracht men het volk over te halen om *life preservers* (knodsen) mede te brengen.

In eene derde, geteekend *M. P.*, dat wil zeggen lid van het parlement, drukt men zich in deze voege uit: »Indien gij aanstaanden Zondag, 8 Julij, in het Hydepark komt en de hatelijke en onregtvaardige wet op het bier in herinnering verlangt te brengen, zoo wees vreedzaam en eerbiedig. Beleedigt niemand; doet niemand kwaad. Uw aanwezen in menigte zal voldoende zijn. Gij kunt er zeker van zijn dat de policie uw wettig regt om u met een wettig doel te vereenigen niet meer zal storen en maakt er staat op, dat de statigheid en zedelijke kracht uwer kalme vertooning zal doen zegevieren. De leden van het Huis der Gemeenten zullen u met het grootste genoegen bijstaan om die godsdienstige huichelarij (want wij willen de zondags onze clubs niet sluiten) het veld te doen ruimen, maar de drang daartoe moet van u, van buiten het Huis, komen. Helpt u en wij zullen u bijstaan. Alles berust in uwe handen.''

Eindelijk noodigt nog een andere oproeping de lieden van het platte land uit, om met duizenden te Londen te komen om tegen het verbod van het bier verkoopen op Zondag eene openlijke betuiging af te leggen, doch zonder tot daden van geweld over te gaan of de policie te beleedigen, dat tot niets leiden zou.

Klaarblijkelijk zal er dus weder op morgen in het Hydepark eene groote volksvereeniging plaats grijpen, doch men hoopt dat alles zonder ongeluk zal afloopen, want er zullen slechts zeer weinig policiemen derwaarts gezonden worden en dat nog alleen diegenen, welke als zachtaardig en geduldig van karacter bekend staan.

Men kan echter voor niets instaan, daar toch een toevallig iets het vuur kan aanblazen, doch stellig is het dat de regering thans het gevaar beseft, dat er in gelegen is, om het geweld van laatstleden Zondag te hernieuwen, en in weerwil der krijgshaftige vertooningen van het cabinet, is het er toch verre van af om gebruik te maken van de raadgeving van den heer G. Dundas, om geschut, zelfs als een vogelverschikker te doen oprukken.

— De generaal Simpson, zegt de *Border Advertiser* is zoo weinig bekend, dat wij vermeenen onzen lezers geen ondienst te doen door te vermelden, dat hij in Roxbingshire op een fraai buitenverblijf, dat zijn vader te Tenotbank, digt bij Kawick, bezat, geboren is. Zijn grootvader was predikant te Wilton en zijn oom in de Trou-church te Edinburg. Hij is gehuwd met eene dochter van wijlen sir Robert Dundas van Dundeira.

— Donderdag ll. heeft er te Birmingham eene groote meeting plaats gehad, om over den tegenwoordigen staat van zaken te raadplegen. Nooit werd er zulk eene geestdrift aan den dag gelegd en onder de luidste toejuichingen met algemeene stemmen een besluit genomen van wantrouwen tegen de ministers. Wij mogen het niet verhelen, maar wij naderen een groote crisis. Hoe, wanneer en waar zij zal eindigen, kan nog niemand met eenige zekerheid gissen.

— De officieren der divisie van de koninklijke marine van Woolwich (ligte infanterie) hebben last ontvangen zich tot het vertrek naar de Krim gereed te houden. De behoefte der dienst is zoo dringend, dat hun is aangeschreven gereed te zijn om binnen een uur na de ontvangst van nadere bevelen, naar de Krim of Oostzee te kunnen vertrekken.

— Aan boord van de brik *Wistby*, den 6den Julij te Queenstroom aangekomen, zijn de kapitein, stuurman en kok door een matroos, Neali genaamd, vermoord. Hij heeft buitendien nog twee matrozen gekwetst en zich daarna des nachts aan den grooten mast opgehangen.

— Men verhaalt dat, gedurende den aanval op de Mamelon, eene Engelsche dame, echtgenoot van een officier, daarbij tegenwoordig, evenveel moed als koelbloedigheid aan den dag lag. De generaal *Pennefather* getuige van dien moed, nam een medaille van den uniform eens gesneuvelden Russischen officiers en hechtte die eigenhandig op de shawl dier dame, haar zijn eerbied betuigende voor hare koelbloedigheid, en er bijvoegende dat zij die medaille goed gewonnen had. De dame is de dochter van een oud generaal en zij stelt de hoogste waarde in de aldus op het slagveld verworvene medaille.

— De pakketboot *Atrato*, den 29 Junij te Southampton met de brievenpost van de Antillen aangekomen, heeft tijdingen van het Engelsch-Fransch escader in de Stille zuidzee, medegebragt. Het bestaat nu uit 15 bodems, die Petropaulski moeten gaan aantasten en aan een gelukkigen uitslag mede Sitka beschieten.

— Op den 29 Mei werden, terwijl de Noord-Amerikaansche commodore *Henderson* bij den kapitein generaal van Cuba middagmaalde, op het eiland Correra, op twee uren afstand van Havana, 500 slaven ontscheept en dit in weerwil er op dat oogenblik twee kruisers in het gezigt waren.

SPANJE.

Madrid, 4 Julij. De krijgsraad te Barcelona heeft den kolonel *Blag-Darassa* veroordeeld tot de straf van *garrotte vil*, als de dader van den moord, met voorbedachten rade gepleegd op de persoon van *Dolores Parrella van Plandolit*, Barones van Senellis, het volbetalen van 6000 realen aan de kinderen der vermoorde en in de kosten van het geding. Met eene bewonderingswaardige koelbloedigheid hoorde hij het voorlezen van dat vonnis aan, beklaagde zich enkel over de wijze van doodstraf, die men hem wilde doen ondergaan en wierp de beschuldiging van voorbedachten rade van zich af, als zijnde de moord door hem in een oogenblik van onwederstaanbare zinsverwarring begaan, er bijvoegende dat hij sinds zijn prille jeugd soldaat was en hem daarom eene andere doodstraf moest worden opgelegd. Hij is voor den hoogen krijgsraad in beroep gegaan.

BELGIE.

Een telegraphisch berigt van 30 Junij, te Antwerpen ontvangen, deelt mede, dat de telegraphische overeenkomst tusschen Belgie, Frankrijk en de Oostenrijksch Duitsche maatschappij voor een tijdperk van twee jaren is gesloten, met vrijlating om, na den omgang van het eerste jaar, daarin zoodanige wijzigingen te brengen, als waarin al de belanghebbende partijen zullen vermeenen te kunnen toestemmen.

Antwerpen, 7 Julij. De vermaarde Chinesche goochelaar *Teh-kwei*, wiens vaardigheid in het werpen met messen, om die als een straalkrans om het hoofd van een zijner, tegen een plank geplaatsten, makker in die plank te werpen en die zich laatstelijk met zijn huisgezin te Londen bevond, is daar door acht zijner landgenooten aangevallen, die geld van hem wilden leenen. Op zijne weigering hebben zij hem zooveel zware me-

eken toegebragt, dat men voor het behoud der dagen van dien goochelaar, die op het punt stond met hetgeen hij in Europa door zijne kunstverrigtingen had kunnen overleggen, naar zijn vaderland terug te keeren, wanhoopt.

Dit gevecht heeft plaats gehad in eene herberg, door een anderen chinees gehouden en waar *Teh-kwei* intrek genomen had.

Drie der schuldigen zijn in hechtenis genomen en het regtsgeding tegen hen heeft plaats door behulp van een tolk, dien men niet dan met de grootste moeite heeft kunnen opsporen.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 Julij. Men verhaalt bij het ministerie van oorlog, dat het gouvernement den generaal *Pelissier* uitgenoodigd heeft zijn plan van den veldtogt, bestaande in het aanvallen op één punt met al de magt, waarover hij beschikken kan, te veranderen. De opperbevelhebber is dien ten gevolge verzocht om Sebastopol op het grootst mogelijke aantal punten aan te tasten, zoo te land als ter zee, en zulks om den vijand te noodzaken zijne magt te verdeelen.

Parijs. 8 Julij. De generaal *Niel* heeft met de laatste courier aan verscheidene zijner vrienden geschreven. Met den grootsten lof gewaagt hij van de ongeloofelijke stoutmoedigheid onzer soldaten bij het aanvallen der stelling van de Mamelon op 7 Junij, door onze officieren der genie als ongenaakbaar beschouwd. Wat nu den tegenstand op 18 Junij betreft, zoo schrijft die generaal denzelven toe aan de ongenoegzaamheid onzer naderingswerken tegen Malakoff, welke bij den aanstaanden aanval, volgens zijn schrijven, wel niet meer zal bestaan. Hij spreekt ook van den Russischen ingenieur *Todtleben*, die de verdediging van Sebastopol bestuurt, beschrijft eenige werken, die hij gedurende den loop der belegering, vooral voor Malakoff, heeft doen opwerpen en aarzelt niet zijne wetenschappelijke kennis gelijk te stellen met die van *Vauban*, roemrijker gedachtenis.

ITALIE.

Volgens zeer belangrijke berigten uit Italie zijn te Napels, wegens staatkundige oorzaken, vele personen gevangen genomen. Op allen, die in eenige betrekking tot Sardinie staan, wordt naauwkeurig het oog gehouden.

Het uitgaand regt op hooi is verhoogd geworden en de Napelsche regering heeft een verbod uitgevaardigd tegen den uitvoer van vlas en brandstoffen naar de Krim. De vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland hebben hunne vertoogen tegen dien maatregel ingediend.

Rome, 30 Junij. Men verhaalt hier den volgenden trek van zelfsopoffering, die den cardinaal *Feretti* de grootste eer aandoet. Zooals men weet, heerscht de cholera op eene verschrikkelijke wijze in de Romeinsche Staten. Op een der dorpen had die ziekte eerst den pastoor, die daaraan overleed, en daarna een groot aantal inwoners aangetast; de beide kapellaans daardoor verschrikt, namen de vlugt. De cardinaal *Feretti*, zich toevallig niet verre van daar bevindende, deed zich, verontwaardigd over het gedrag dier geestelijken, door drie of vier capucijners vergezellen, vestigde zich in de verlaten pastoorswoning en is daar, naar men zegt, nog, de dienst van den pastoor uitoefenende. Voor zulk eene daad is iedere lof te zwak.

— In de omstreken van Fermo is, naar men zegt, eene groote misdaad bedreven. Een stervende had aan zijn pastoor, tot onderhoud zijner dochter, die hij als wees achterliet, eene somma van 5000 daalders (*f* 12,000) op zekere plaats verborgen, toevertrouwd. De vader overleden, zoo bleef de dochter met eene oude tante in een eenzaam staand huis wonen. Eenige dagen geleden klopte een, door een onweder overvallen soldaat aan die woning aan en verzocht der beide vrouwen om huisvesting, die hem verleend werd. Reeds sliepen allen in huis, toen er op nieuw geklopt werd; de oude vrouw haastte zich de deur te openen en werd afgemaakt. De beide moordenaars, naar men wil, niemand anders dan de pastoor en de doodgraver, drongen tot in de kamer van het meisje door en zeiden haar aan, dat zij spoedig haar laatste gebed moest doen, want dat zij moest sterven. Op haar wanhopig geschreeuw en op het oogenblik, dat de moordenaars haar reeds aangrepen, schoot de soldaat, aan wien voor dien nacht eene slaapplaats op zolder was aangewezen, met een pistool in de hand haastig toe, doodde den doodgraver en maakte zich meester van den pastoor.

— Te Bellano heeft eene verschrikkelijke gebeurtenis plaats gehad. De cholera had reeds in die stad eenige slagtoffers weggesleept, toen eensklaps alle leerlingen eener kostschool ziek werden. De geneesheeren verklaarden dat zij door die ziekte waren aangetast en behandelden hen dienovereenkomstig. Vijftig hunner bezweken. Eerst bij de lijkschouwing ontdekte men, dat de oorzaak der ziekte gelegen was in het nuttigen van dollen kervel, door een onkundigen kok voor peterselie aangezien.

— Men berigt dat het geschil tusschen de Sardinische regering en die van het Zwitsersche canton Tessino, ten opzigte der uitdrijving van de Piemontesche capucijnen in het minnelijke is geschikt, hebbende deze genoegen genomen met dezelfde schadeloosstelling, als door de laatstvermelde regering aan de uitgedrevene Lombardijsche capucijnen is uitgekeerd.

RUSLAND.

St. Petersburg, 29 Junij. Onder de linietroepen in Siberie schijnt een zeer bedenkelijk verzet tegen de krijgstucht te heerschen. Het spreekt van zelve dat de Petersburgsche dagbladen over die soort van zaken het stilzwijgen bewaren, doch de kleine officiële bekendstelling in het Militaire blad van gisteren is daardoor te welsprekender. Zij luidt als volgt: »Bij vonnis van den krijgsraad zijn de kapiteins *Korikow* en *Iwanow* van het 13de, de 2de luitenant *Subowsky* van het 14de, de luitenant kolonel *Korikow II* en de kapitein *Troloff*, van het 16de linie bataillon in Siberie van hunne rangen ontzet en tot eenvoudig soldaat terug gesteld, wegens verschillende handelingen in strijd met de wet en de beide laatsten buitendien nog tot het verliezen der medailles, door hen vroeger verdiend, veroordeeld.

Frankrijks Staatkunde tegenover Rusland in vroegere tijden.

Aan het hoofd van het inofficieel gedeelte van den *Moniteur*, leest men het volgende:

Niet onbelangrijk valt het, ten gevolge der thans in de Levant plaats grijpende gebeurtenissen aan te toonen, dat de staatkunde van het gouvernement des keizers geen nieuwe is en zij slechts een werkelijk vroeger Fransch denkbeeld verwezenlijkt.

Datgene wat Frankrijk thans volbrengt is voorzeker het gevolg van een groot en krachtvol initiatief; doch dat initiatief zou men, indien het regtvaardiging noodig had, in de oude staatkundige overleveringen van dit rijk terug kunnen vinden.

Van de eerste ontwikkelingen der Russische magt af, hebben de koningen van Frankrijk hunne aandachtige blikken naar het Noorden gewend, het zich tot pligt stellende om de bewegingen van een staat gade te slaan, die, hoezeer naauwelijks de wieg ontwassen, niettemin toen reeds aankondigde, dat het eens eene voor de onafhankelijkheid der andere volken onrustbarende uitgestrektheid zou erlangen.

Niettegenstaande zijne betreurenswaardige zwakheid tegenover de eerste verdeeling van Polen, ontbrak *Lodewijk de XV* toch niet de bewustheid der gevaren, waarmede de heerschzucht van Rusland Europa bedreigde, doch zijn opvolger bewaakte haar met eene bezorgdheid, die te werkdadiger werd, naarmate het Peterburgsche cabinet zijne uitgebreide plannen onthulde.

Rusland, zijn doel aan den kant van het Westen bereikt hebbende, trachtte Constantinopel te naderen. *Lodewijk de XVI*, met het doel om zijne waakzaamheid op een stelliger en helderder voet te brengen, plaatste aan het hoofd van zijnen raad, den man, die de Noordsche en Europesche staatkunde het best kende, de heer *de Vergennes*, oud gezant te Stockholm en Constantinopel, die overigens deel genomen had aan de betrekkelijke geheime briefwisseling der vorafgegane regering.

Onder de regering van *Lodewijk XVI* brak de Amerikaansche oorlog uit, die de aandacht en het grootste deel van de magt van Frankrijk bezig hield en der Russische heerschzucht het veld openliet en het was dan ook, gedurende dien oorlog, dat *Catharina II*, Pruissen, hetwelk zij niet meer noodig had, aangezien Polen verdeeld was, in den steek latende, zich met Oostenrijk verbond om Europeesch Turkye te verdeelen. Dan, indien Oostenrijk al geen voordeel van deze verbindtenis trok, wist Rusland haar toch zoo te benuttigen, dat het de Krim en Couban meester werd, vanwaar het tot heden toe de Zwarte zee heeft beheerscht en Constantinopel bedreigd.

Alles schijnt te bewijzen dat de krijgstoerustingen van Rusland en Oostenrijk, zoo niet de eenigste, ten minste eene der voornaamste oorzaken waren, die Frankrijk leidden, om niet langer het herstel van den vrede met Engeland te verdragen. En werkelijk, naauw waren de voorafgaande vredespunten geteekend, of de Fransche regering vestigde de aandacht van het cabinet van St. James op de gevaren, voor Europa en Turkye gelegen in eene magtsuitbreiding, welke Rusland in eene toekomst, waarvan wij nu getuigen zijn, zou verwerven, indien zijne plannen geene hinderpalen werden tegengeworpen.

Ongelukkig deelde Engeland op dat tijdstip de vooruitziende bezorgdheid van Frankrijk niet; ongelukkig wilde Oostenrijk, vreezende voor Pruissen (ten minste was dit de verschooning die het voorwendde) zijne pogingen niet met die van het cabinet van Versailles vereenigen, en Pruissen eindelijk, van zijn kant de ongerustheid, die Oostenrijk hem baarde, voorgevende, onthield zich eene verbindtenis aan te gaan, die uit haar aard de onschendbaarheid van het Ottomannische rijk kon waarborgen.

Het eerste ontwerp van *Louis XVI*, waarvoor hij ondersteuning te Londen, Weenen, Turijn en Berlijn vroeg, (op Spanje kon hij rekenen) bestond in het indienen van eenvoudige, vriendschappelijke, doch door aller deelneming indrukwekkende vertoogen, om Rusland er toe te brengen, af te zien van zijne veroveringsplannen omtrent de Krim en Couban. Dat wat hij met aller medewerking wilde doen, beproefde hij met die enkel van Spanje.

Later, ziende dat zijne vertoogen in niets de plannen van *Catharina II*, ten opzigte dier provincien hadden mogen wijzigen, deed hij te Londen nieuwe openingen, ten einde van Engeland te verkrijgen, dat het zich met hem verbond, waardoor het ten minste mogelijk kon worden Rusland te noodzaken zich met Couban te vergenoegen.

De Krim en Couban veroverd en in het Russische rijk ingelijfd zijnde, zoo deed de koning van Frankrijk, keizer *Joseph II* uitnoodigen om zich met hem te vereenigen, *ten einde Rusland het regt te ontzeggen om in de Zwarte zee eene zeemagt, of ten minste dat rijk te verpligten, daar geene schepen dan voerende minder dan 20 stukken, aan te houden*. Daardoor zou reeds toen de zeemagt van Rusland in de Zwarte zee werkdadig *beperkt* zijn geworden. Het cabinet van Versailles heeft dus reeds het eerste denkbeeld gekoesterd, van die zoo vruchtbare vereeniging van Frankrijk en Engeland, om een gevaar te bezweren, welks eerste aanwijzing aan de heldere staatkunde van ons vaderland is te danken. De staatkundige briefwisseling in de XVIIIde eeuw bewijst het, dat ons die eer toekomt en dat wij toen reeds voor alle andere mogendheden de noodzakelijkheid hebben ingezien, van het Russische overwigt in de Zwarte zee krachtdadig te moeten beteugelen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Septemb. 17	Amerikaansch.	Andes	J. N. Chapman	Singapore.	30 Aug.	Boston.
» 18	Engelsch	Alfred.	W. R. Brouwning.	Melbourn	1 Aug.	Batavia.
» —	Nederlandsch	Ceris	T. Hammers	Batavia.	17 Sept.	Rotterdam.
» —	Amerikaansch.	Sparkling Wave	J. C. Hubbards Jr.	Shanghai	6 Aug.	Londen.
» 19	Nederlandsch	Henriette Eliza Suzanna	C. van Veen	Aden	4 »	Batavia.
» 20	Hamburgsch	Julia.	D. Steen.	Canton	16 »	Caap Town.
» —	Engelsch	Nile.	A. H. Kamsay.	Melbourn	12 »	Hongkong.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
September 18	Fransch	schip	Auguste George	M. F. Monnier	Samarang	14 Sept.	G. Suermondt en co.
» 19	Nederl. Indisch	stooms.	Banda	F. H. Schmidt.	Soerabaya	16 »	B. Kopersmit en co.
» —	» »	schoen.	Indramayoe	Tan Tjingtjoan	Palembang	7 »	Gezagvoerder.
» —	Noorw.	brik	Aegir	Burno	Singapore	29 Aug.	Maclaine, Watson en co.
» 20	Nederl. Indisch	schip	Fulkus So-oot.	Said Segaf	Soerabaya	16 Sept.	Coulster.
» —	Hamburgsch	»	Augusto Kaufmann	R. H. Weiland	Calcutta	23 Julij.	C. Bahre en G. Kinder.
» 21	Nederlandsch	bark	Henriette Elisabeth Susanna	C. van Veen	Aden		B, Kopersmit en co
» —	»	»	Kandanghauer.		Amsterdam		Haager en Schuurman.
» —	Engelsch	brik	Galen		Calcutta		
» —	Nederl. Indisch	stooms.	Padang	Persille	Sambas.		B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
September 19	Nederlandsch	bark	Scheveningen	Breuning	Nederland.
» 20	Nederl. Indisch	stoomb	Langan Lamongan.	J. Prins	Samarang.
» —	Nederlandsch	brik	de Zwaluw	H. Uitermark	Cheribon.
» —	»	»	Julia.	A. van der Kolff	Tjilatjap.
» —	»	fregat	Jacoba Helena	L. van Wagtendonck	Soerabaya.
» —	Fransch	»	Coquimbo.	Wannebroucq.	Samarang.
» 21	Nederlandsch	bark	Wilhelmina Catharina	de Groot Stiffry	Soerabaya.
» —	»	»	Jacoba en Christina	J. C. Berk.	Samarang.
» —	Nederl. Indisch	»	Batavia	Said Alhadat.	Pecalongan.
» —	Nederlandsch	»	Anna	Kleyenberg.	Samarang.
» 22	Nederl Indisch	»	Faid Alim	Said Alhadie.	»
» —	» »	»	So-ootban.	Sech Achmat	Soerabaya.
» —	Engelsch	»	Victory	H. Stephens.	Nederland.
» —	Amerikaansch.	»	Homer	S. Swett.	Padang.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Clasina.	D. Wels Browning		G. Suermondt en co.
»	»	van Bosse.	W. van der Hoeven.		»
»	bark	J. C. Schotel.	van Beest Holle		B. Kopersmit en co.
»	»	Alcyon.	Haacke		Busing, Schröder en co.
»	»	Jonge Jan.	Hoogestraten.	Holland	P. Landberg en Zoon.
»	»	Vrye Handel *	D. van Ketwich		»
»	fregat	India *	d'Arnand Jerkens.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	bark	Colombine.	Andresen		Tiedeman en van der Burg.
Nederl. Indisch	»	Fathoor Rachman	Said Alhadie	Banka.	Coulster.
» »	schoen.	Rosalie.	Bapa Brodjo		H. E. Levert.
» »	bark	Kalimantan	Lie Boenkien		D. N. Buys en co.
» »	»	Kim Tsanhoat	Goey Bengkiat.	Samarang en Banjermassing.	»
» »	»	Arief Banjermassing.	Mohamat Arief	Soerabaya	»
» »	»	Balhoer.	Mohamad Senoer.		»
Engelsch	»	Alverton *	Clarkson.		Maclaine, Watson en co.
»	»	Bernica *	Jansen	Golf van Persie	»
»	»	Fair Tasmanian *	Wolfe.	Australia	Pitcairn, Syme en co.
Zoewd. clipper	schip	Robert Dickson *	B. Hjarne		»
»	»	Ariel	Godhorson	Adelaide	Paine, Stricker en co.
Amerikaansch.	clipper	schip Bonita	Hatch.	Havre.	»
Fransch	schip	Chandernagor.	H. Hult.	Nantes	G. Suermondt en co.
»	schip	Auguste George.	S. Monnier.	Havre.	»
»	»	Michel Montagne.	Gachet		Busing Schröder en co.
Deensch	brik	Dannevirke.	W. Mogensen	Bordeaux.	C. Bahre en G. Kinder.
Hamburgsch	»	Auguste Kaufmann *	R. H. Weiland	Singapore en Calcutta	»
Noorw.	brik	Aegir *	D. Burno	Sydney	Maclaine, Watson en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept. 11	N. I.	schoener Kiem Ingsoen . .	Ho. Kongpoei.	Balie Bad.
» —	Ned.	bark Ystroom. . . .	P. J. Detering.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept. 11	N. I.	bark Ydroessie . . .	Said Bafagie .	Banka.
» 12	»	bark Salma	Said Alhabassy	Sankw.
» —	Bal.	Kiem Tjiangsing . . .	Tjoa Kho . .	Balie Amp.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Stad Leyden	C. C. Ruige.		van Eck en co.
»	»	Timor	F. Agema		Fraser, Eaton en co.
»	»	Elize Henriette	J. F. Detering.		»
»	bark	Generaal de Stuers.	F. Fokkens		
»	»	Vice Admiraal Gobius.	A. A. van der Linden.		B. J. van Eck en co.
»	schip	Soerabaya	A. M, Swarts.		
»	»	Oost India Pakket	B. Bakker		P. Kervel en co.
»	brik	Mathilda	B. van Olst		Schimmelpenninck en co.
»	bark	Gouv. Gen. Duymaer van Twist	C. E. Hooksma.		Fraser Eaton en co.
»	»	Almonde.	H. G. Surie.		W. Cores de Vries.
»	schip	Koning Willem II	L. R Giezen		
»	bark	Tryntje Fenna.	J. F. des Ruelles.		
»	»	Adelaar	L. A. J. Boulet		
»	»	Ystroom.	P. J. Detering		
Nederl.Indisch	»	Fatal Maän.			
» »	»	Aderaak.	Hadjie Samsodin		
» »	»	Kiem Ingsoen.	Ho Kongpoei		
» »	kotter	Tedok	Wongso.		
» »	»	Little Tot.	Katjoong		
» »	bark	Bientang Timor	Said Machmoon		
» »	schoen.	Isabel.			
» »	»	Djaleha.	Hoesin Samsodin.		
» »	bark	Goansien	Oey Ankie.		
» »	»	Atiat Rachman	Sech Bahasoan		
» »	schoen.	Tjanlie	The Mahoewa		
» »	»	Julie.	A. Conteron		
» »	bark	So-oot Algair.	F. M. Hornung.		
» »	schoen.	Hoseeng	Intje Po.		
» »	»	Kotter			
» »	bark	Ellen.	J. C. Lebert.		Mc Millan. Marten en co.
» »	stooms.	Java.			W. Cores de Vries.
» »	»	Banda	F. H. Schmidt		Adam en co.
Bremer	brik	Louisa Caesar.	C. Muller		Fraser Eaton en co.
Baliech	schoen.	Ardjoeno.	Kwa Sam.		

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept. 10	N. I.	bark Annette	Lim Kiang .	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Cheribon.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept. 10	N. I.	bark Asultanie. . . .	Said Mohamat	Soerabaya.
» 11	»	bark Fathoor Rachman .	Said Alie . .	Batavia.
» —	»	schoener Almas. . . .	Lim Anjan. .	Riouw.
» 12	»	brik Karep.	Pa Kasio . .	»

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept. 11	N. I.	bark Oen Goan. . . .	Lim Djehie .	Cheribon.
» 12	»	bark Joen Goan . . .	Oey Tjinggoan	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept. 13	N. I.	bark Oen Goan. . . .	Lim Djehie .	Samarang.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept. 11	Ned.	bark Ridderkerk. . . .	A. H. Pesant.	Rotterdam.

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept. 11	Ned.	schip Jan Schouten. . .	Coening Meyer.	Pasoeroean.

Aangekomen schepen te *Banjoewangie.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept. 3	Bal.	bark Ida.	H. N. Lange.	Balie Bad.
» 5	Z. M.	st. Adm. van Kinsbergen.	lt. t/z. 1 k. Oatie	Soerabaya.
» 6	Ned.	schoener Julie	A. Couteron .	Timor.

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept. 4	Bal.	bark Ida	H. N. Lange.	Balie Bel.

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept. 3	Ned.	bark Charlotta	J. M. Sobels .	Soerabaya.
» 4	N. I.	bark Eldjoesoor. . . .	Sech Baädiela.	Grissee.
» —	»	bark Koornia	Mohamat Alie.	Soerabaya.
» —	»	bark Jenoer	Said Alie . .	»
» 7	»	schoener Sophia. . . .	Siendoe Djaya	»

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept. 3	N. I.	schoener Mifrejool Moelook	Singo Samoedro.	Rembang.
» —	»	» Maria. . . .	Oewa Mohamat.	Riouw.
» 5	»	Kulkus So-oot	Said Segaf .	Padang.
» 6	»	schoener Almasheor . .	Sech Ashabassy	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept. 9	Ned.	bark Lawe van Nyenstein.	Borchers. . .	Amsterdam.

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met het N. I. stooms. *Banda:* de luit. t/z. 2 kl. *Halverhout.* — de heeren van *Raders.* — *Hartog.* mevr. *Kraft* 6 *kinderen.*

Met het Ned. schip *Radhue Sortet:* de heer *L. Frets en familie*

Met de Hamb. bark *Auguste Kaufmann:* de heer *A. N. Nawasard.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Langkat* [illegible] de heeren *G. Nakapis.* — *J. Knagge* en *L. G Cressonnier.*

Met de Ned. bark *Jacoba Christina:* de heer *M. Goedhuys.* — mejufvrouwen *A. C. J. G. van Lelyveld.* — *M. C.* [illegible]

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 14 *tot en met den* 16 *September* 1855.

AANVOER.

Van Liverpool per ned. schip *Vrije Handel*, gez. van Ketwich. agt. Landberg en Zoon.

29 coll. manufact. *Burt Mijrtle en co.*
36 coll. manufact. *Anderson Tolson en co.*
4 vn. glaswerk. 1 geweer. 3 coll. ijzerwerk. 56 do. manufact. *Adam en co.*
21 coll. manufact. *Mc. Ewen en co.*
42 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
240 stav. ijzer. 5 pakk. ijzer. 3 kn. ijzerwerk. 3 vn. terpentijn. 12 vn. verw. 55 pakk. geelk. 101 tonn. steenkolen. 2 partijen steenkolen. *W. Cores de Vries.*
22 coll. manufact. 29 tross. touwwerk. 30 bn. vilt. *Morgan Melbourn en co.*
5 bn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
22 vn. glaswerk. *Moormann en co.*
46 coll. lampen. *Gebr. Roselje en co.*
42 coll. manufact. *B. van Leeuwen en co.*
77 coll. manufact. *Order.*
16 coll. manufact. *B. Kopersmit en co.*
184 pakk. plaatijzer. 400 do. spijker ijzer. 1050 do. band ijzer. 1666 do. stav. ijzer. *Martin Dyce en co.*
341 stav. ijzer. *Metzendorff Wolmans en co.*
2 vn. glaswerk. 1 kt. koperwerk. 1 do. pleetwerk. *Gumprich en Straus.*
12 kn. bladkoper. *Order.*
1 kt. machinerien. *John Pryce en co.*
1 vt. glaswerk. 1 kt. ijzerwerk. *van Delden.*

Van Pecalongan per ned. ind. *So-othan*, gez. Sech Alie bin achmad Banseir.

1500 pic. suiker. *N. H. M.*
472 pic. suiker. *Order.*
1176 pic. suiker. *van Ommeren Rueb en co.*
2000 doll. *Aan boord gebleven verige lading van Pontianak.*

Van Pontianak per ned. ind. bark *Arief Banjermaas*, gez. Mohamad Arief.

8140 boss. rotting. 13500 ps. klappers. 100 ps. sp. matten. *Gezagv.*

Van Banjermassing per ned. ind. bark *Balhair*, gez. Mohamat Seman.

54½ corg. sarong. 6504 boss. rotting. 4960 ps. maloekoe matten. 1500 do. kadj. matten. *Gezagv.*
$53^{41}/_{100}$ pic. gutta percha. *N. H. M.*
300,000 ℔ steenkolen. *Gouvernement.*

Van Bordeaux per Fr. schip *Michel Montaigne*, gez. Gachet. agt. Busing Schröder en co,

Lading voor Batavia.

1 kt. brandewijn. *P. P. Tolson.*
10 kn. brandewijn. 20 do. conservis. 60 do. sardines. 1 do. gravures. 1 do. papier. *G. Suermondt en co.*
48 kn. conservis. 3 do. mosterd. 5 do. chocolade. 4 do. eau de lavender. 12 do. olijfolie. 6 do. pruimen en vijgen. 4 do. vleesch. *B. van Leeuwen en co.*
2 vn. amandelen. 1 kt. rozijnen. 50 do. pated'italie. 100 md. bier. *Order.*
100 kn. champagne. 20 do. bourgogne. *Bahre en Kinder.*
100 kn. roode wijn. *G. Trunnekobber.*
10 kn. vruchten op water. 3 do. conservis. 6 do. vruchten op brandewijn. 1 do. sardines. 1 do. saucijsen. 3 vn. brandewijn. 60 kn. brandewijn. 33 do. wijn. 1 do. modewaren. *Herment.*
30/2 vn. roode wijn. *van Ommeren Rueb en co.*
4 kn. leder. *Audineau.*
21 vn. roode wijn. 1 kt. do. 300 ks. cognac. 185 pakk. hoepels. 1 pak nagels. *Haager en Schuurman.*
21 vn. roode wijn. 186 houte hoepels. 1 pak spijkers. *Tiedeman en van den Burg.*
2 kn. gravures. *Gachet.*
1921 stav. ijzer. 24 vn. roode wijn. 1310 kn. roode wijn. 150 do. champagne. 1000 do. cognac. 400 md. bier. 200 kn. olijfolie. 25 do. muscaat wijn. 50 kn. siropen. 50 do. vruchten op brandewijn. 50 do. vruchten op water. 7 do. conservis. 20 do. eau de lavender. 80 bn. kurken. 6 kn. te zamen inh. 1 bill. en toebeh. 47 kn. wit porcelein. 16 do. parapluien. *Agenten.*
30 kn. sardines. *J. de Fiennes.*
4 vn. wijn. 2 kn. vruchten op brandewijn. 2 do. olijven. *de Steurs.*

Lading voor Samarang en Soerabaya.

200 kn. wijn. *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. brandewijn. *R. P. Wahl.*
1 kt. papier. *Dorrepaal en co.*
100 kn. wijn. 25 do. brandewijn. 5 do. kerschwater. 24 do. roode wijn. 5 do. absenth. *Pertal.*
2 vn. roode wijn. 22 kn. wijn. 10 do. witte wijn. 2 do. likeuren. 3 do. cognac. 8 do. olijven. 2 do. conservis. 8 do. pates d'italie. 4 do. gedr. vruchten. 11 do. vruchten op water. 1 do. orgade. 94 do. olijven. 1 vt. geweeren. 1 kt. modewaren. 8 kn. mostard. 25 do. amandelen. 14 do. gedr. vruchten. 45 do. vruchten op brandewijn. 36 do. siropen. 4 do. chocolade. 31 do. vruchten en olijven. *P. A. La Brunie.*
33 kn. wijn. 200 do. cognac. 40 do. olie. 35 do. wijn. *Order.*
25 kn. wijn. *F. R. Holland.*

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Koning Willem II*, gez. van Rijk Menkman. agt. B. Kopersmit en co.

61 fusten azijn. 100 keld. genever. 75 vs. boter. 39 coll. provisien. 84 hammen. *Aan boord gebleven lading van Nederland.*
Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 12 September 1855 no. 73.

Lading voor Nederland.

100 pic. rotting. 450 do. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Passoeroean per ned. schip *Hollands Trouw*, gez. N. H. Henker. agt. Maclaine Watson en co.

Lading voor Nederland.

125 pic. rotting. 450 do. tin. *N. H. M.*
f 25,500 kopergeld. *Gouvernement.*

Lading voor Passoeroean.

20/m. holl. goeniezakken. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Vier Gebroeders*, gez. C. Vonck. agt. B. Kopersmit en co.

250/m. metselsteenen. 200 vs. boter. 549 coll. provisien. *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Lading voor Nederland.

100 pic. rotting. 400 do. tin. *N. H. M.*

Naar Melbourn per Amer. schip *J. A. Jesurn*, gez. Wentwoth. agt. Paine Stricker en co.

1622 pic. rijst. 50 do. koffij. uit het entrep. *Agenten.*
1 vat vleesch. uit het entrep. *Hughan.*
50 pic. rotting. *Aan boord gebleven lading van Singapore voor Melbourn.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Hamadang*, gez. C. B. Young.

6 ps. machinerien. 10 kn. wit katoen. 9 do. madapollams. *Pitcairn Syme en co.*
2 banken. 2 consoles. 2 speeltafels. 2 knapen. 12 stoelen. *P. Munnik.*
10 vn. cognac. 8 do. azijn. *L. Meijer.*
21 tross. touwwerk. 21 roll. zeildoek. 7 vs. verf. 4 blokken. 2 half. lijnolie. 2 ijzeren schijven. 25 vn. koolteer. 25 do. sw. teer. *Landberg en Zoon.*
3 kn. koffers en mode artikelen. *Brandon.*
2 cijlinders. 2 assen. *Pitcairn Syme en co.*
7 kn. gedr. katoen. 18 do. naaigaren. 50 vn. meel. 50 ks. kaarsen. *Adam en co.*
76 coll. bagagien, provisien dranken. *John Pryce en co.*
8 kn. parapluien. 10 do. kat goederen. 6 do. knoopen. 10 do. kramerijen. 1 do. verfwaren. *Bahre en Kinder.*
7 kn. gedr. katoen. 1 do. neteldoek. 6 do. cotonetten. 1 do. gev. slendangs. 4 do. kain pandjangs. 4 do. laken. *E. Moormann en co.*
2913 stav. ijzer. *G. Suermondt en co.*
10 dos. muscaat wijn. 10 vn. crepe kruid. *Vaupel en co.*
En gouv. goederen.
2 stellen koffers. 1 speeldoos. 1 toiletkist. *Aan boord gebleven lading van Cheribon.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 1 *tot en met den* 11 *Sept.*, 1855.

AANVOER.

Van Nederland via Samarang per ned. schip *Adelaar*, gez. J. Boulet. agt. Fraser Eaton en co.

73 coll. provisien. *W. Cores de Vries.*
17 coll. provisien. *Ruyl Cramer en co.*
2 coll. provisien. *Gebr. v. Delden.*
3 coll. provisien. 55 do. bier. *Gezagv.*

Van Batavia per ned. ind. schip *Ydroessie*, gez. Said Abdulla Bafagie.

1777 stav. ijzer. *Order.*
216 st. koper. 10 kn. katoenen. *Mc. Millan Marten en co.*
2 vn. sloten. 1 kt. knoopen. 1 do. messen. *Fraser Eaton en co.*

Van Engeland en Nederland per ned. schip *Elize Henriette*, gez. J. F. Deetering. agt. Fraser Eaton en co.

1034 boss. staven en kn. ijzer. *N. H. M.*
50 vs. boter. *Gezagv.*

Van Nederland via Batavia en Samarang per ned. schip *Koning Willem II*, gez. L. R. Giezen. agt. Ruyl Cramer en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Aug., 1855 no. 68.

Van Nederland via Samarang per ned. schip *Mathilda*, gez. B. van Olst. agt. Schimmelpenninck en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 4 Aug., 1855 no. 62.

Van Melbourne per ned. schip *Trijntje Fenna*, gez. F. des Reulles. agt. Fraser Eaton en co.

7 kn. manufact. en restant provisien. *Fraser Eaton en co.*

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Stad Leijden*, gez. C. C. Ruige. agt. B. J. van Eck en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 22 Aug., 1855 no. 67.

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Almonde*, gez. H. G. Surie. agt. B. J. van Eck en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 18 Aug., 1855 no. 66.

Van Nederland via Batavia per ned. schip *Julie*, gez. P. Rijken. agt. B. J. van Eck en co.

1 kt. jagtgeweer. 51 kn. rhijnwijn. 1 vs. bier. *B. J. van Eck en co.*
1 kt. bux. 1 kt. kleeren. *s'Jacob.*
68 kn. div. dranken. *Societeit Concordia.*

UITVOER.

Naar Koeta (Borneo) per ned. ind. schoener 20 *April*, gez. Samsodin,

9 kn. lijnwaden. *Adam en co.*
25 corg. java kleedjes. 16 pakjes eur. kat. naaigaren. 1 kt. zwarte katoenen. *Gezagv.*
3 corg. java kleedjes. *Hadjie Sleman.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Dionijsia Catharina*, gez. H. J. de Boer.

350 pic. tin. 79 vn. notenmuscaat. 34 kn. cochenille. $7001^{39}/_{100}$ pic. suiker, 122 kn. gouv. kop. duiten. 150 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Singapore via Samarang en Batavia per ned. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. T Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 15 Sept., 1855 no. 74.

Naar de Moluccos en Banjermassing per ned. ind. schip *Menado*, gez. B. J. Schipper.

50 keld. genever. *Ruijl Cramer en co.*
48 kn. en ks. dranken en glaswerk. *van Leeuwen en co.*

Naar Nederland via Bezoekie per ned. schip *Jan Schouten*, gez. J. Coening Meyer.

$1000^{97}/_{100}$ pic. suiker. 20 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Batavia per Eng. schip *Victorij*, gez. H. Stephens.

1000 st. hoehuiden. $6153^{77}/_{100}$ pic. suiker. $47^{65}/_{100}$ pic. cassia vera. *Ruijl Cramer en co.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Louisa Maria*, gez. D. Herderschee.

114 vn. en 32 kn. kop. geld. 300 pic. koffij. $7302^{75}/_{100}$ pic. suiker. 850 pic. tin. *N. H. M.*
30 pic. rotting. 50 do. sapanhout. 50 do. rotting. *W. Cores de Vries.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.